

**Diagnoza
lokalnych zasobów
i potrzeb w zakresie usług
społecznych dla powiatu
sokołowskiego**

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Łączymy

Aktywizujemy

Wspieramy

Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej

- 00-844 Warszawa, ul. Grzybowska 80/82
- tel. 22 376 85 00, e-mail: mcps@mcps.com.pl
- www.mcps.com.pl

Dokument wytworzono w okresie wrzesień 2024 – maj 2025 r.

Opracowanie: IBC Advisory Spółka Akcyjna oraz Centrum Badań Marketingowych Indicator Sp. z o.o.

SPIS TREŚCI

Wykaz używanych pojęć i skrótów	5
Wprowadzenie.....	7
Najważniejsze wnioski	9
I. Demografia	9
II. Sytuacja gospodarcza powiatu	9
III. Lokalne zasoby usług społecznych	9
IV. Pomoc społeczna	9
V. Charakterystyka usług społecznych dla osób starszych w powiecie sokołowskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych	10
VI. Charakterystyka usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami w powiecie sokołowskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych	11
VII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności w powiecie sokołowskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych	12
VIII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w powiecie sokołowskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych	13
IX. Charakterystyka usług społecznych dla rodzin z dziećmi w powiecie sokołowskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych	14
X. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w powiecie sokołowskim w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	16
Rozdział I Diagnoza lokalnych zasobów powiatu sokołowskiego w zakresie usług społecznych w świetle analizy Danych zastanych.....	18
I. Analiza sytuacji społecznej i demograficznej	18
II. Analiza lokalnych zasobów usług społecznych	19
III. Analiza świadczonych usług społecznych	24
Rozdział II Diagnoza usług społecznych – wnioski z badania ankietowego mieszkańców powiatu sokołowskiego	32
I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej	32
II. Opinie o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie w pięciu grupach beneficjentów.....	34
Rozdział III Diagnoza usług społecznych – wnioski z badania ankietowego instytucji świadczących usługi społeczne w powiecie sokołowskim	56
I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej	56
II. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w powiecie w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	58
III. Analiza usług społecznych prowadzonych dla poszczególnych grup beneficjentów w badanych instytucjach, ich problemy w rozwoju i gotowości do świadczenia usług społecznych	60
IV. Opinie przedstawicieli badanych instytucji w powiecie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji	62

V. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS)	65
VI. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie powiatu	67
Spis tabel	69
Spis wykresów	70

WYKAZ UŻYWANYCH POJĘĆ I SKRÓTÓW

CAPI –wywiad bezpośredni (ang. Computer Assisted Personal Interview).

CAWI – Computer Assisted Web Interview, ankieta online.

CATI – wywiad telefoniczny (ang. Computer-Assisted Telephone Interviewing).

CUS – Centrum Usług Społecznych.

Deinstytucjonalizacja (DI) - rozumiana nie tyle jako dążenie do zamknięcia zakładów opieki, ale jako proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i lokalnej społeczności, który miałby umożliwić pozostawanie przez osobę potrzebującą pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania.

Diagnoza – Diagnoza lokalnych zasobów i potrzeb w zakresie usług społecznych na Mazowszu.

DPS – Dom Pomocy Społecznej.

EFS – Europejski Fundusz Społeczny.

Gmina - podstawowa jednostka samorządu terytorialnego w Polsce, odpowiedzialna za lokalne sprawy publiczne. Jest najmniejszym szczeblem administracji publicznej, obejmującym obszar jednej lub kilku miejscowości.

GUS – Główny Urząd Statystyczny.

JOPS – Jednostka Organizacyjna Pomocy Społecznej.

LPDI – Lokalny Plan Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych.

MCPS – Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej.

NSP – Narodowy Spis Powszechny.

OIK – Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

OPS – Ośrodek Pomocy Społecznej.

Osoba w wieku poprodukcyjnym – zaczyna się po 60 roku życia dla kobiet i po 65 roku życia dla mężczyzn, zgodnie z ustawowym wiekiem emerytalnym.

Osoba w wieku produkcyjnym – przedział wiekowy obejmuje osoby od 18 do 60 lat dla kobiet i od 18 do 65 lat dla mężczyzn.

Osoba w wieku przedprodukcyjnym – osoba, która jeszcze nie osiągnęła wieku, w którym może podjąć pracę zawodową i w związku z tym nie uczestniczy w rynku pracy.

OZPS – Ocena Zasobów Pomocy Społecznej.

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Przemoc domowa – formy fizycznej, psychicznej, seksualnej, ekonomicznej lub emocjonalnej agresji stosowanej w relacjach rodzinnych lub bliskich, gdzie jedna osoba lub grupa osób sprawuje kontrolę nad inną.

Przyrost naturalny – różnica między liczbą urodzeń a liczbą zgonów na danym obszarze w określonym czasie, zazwyczaj w ciągu roku. Jest jednym z podstawowych wskaźników demograficznych służących do oceny czy populacja danego kraju lub regionu rośnie, maleje, czy pozostaje na stabilnym poziomie.

REGON – Krajowy Rejestr Urzędowy Podmiotów Gospodarki Narodowej.

ŚDS – Środowiskowy Dom Samopomocy.

Usługi społeczne – działania i programy realizowane przez państwo, samorządy lokalne lub organizacje pozarządowe, mające na celu wspieranie dobrostanu społecznego i zaspokajanie podstawowych potrzeb obywateli. Ich głównym celem jest pomoc osobom, które z różnych powodów (np. ekonomicznych, zdrowotnych, społecznych) nie są w stanie samodzielnie zadbać o siebie lub poprawić swojej sytuacji życiowej.

WPROWADZENIE

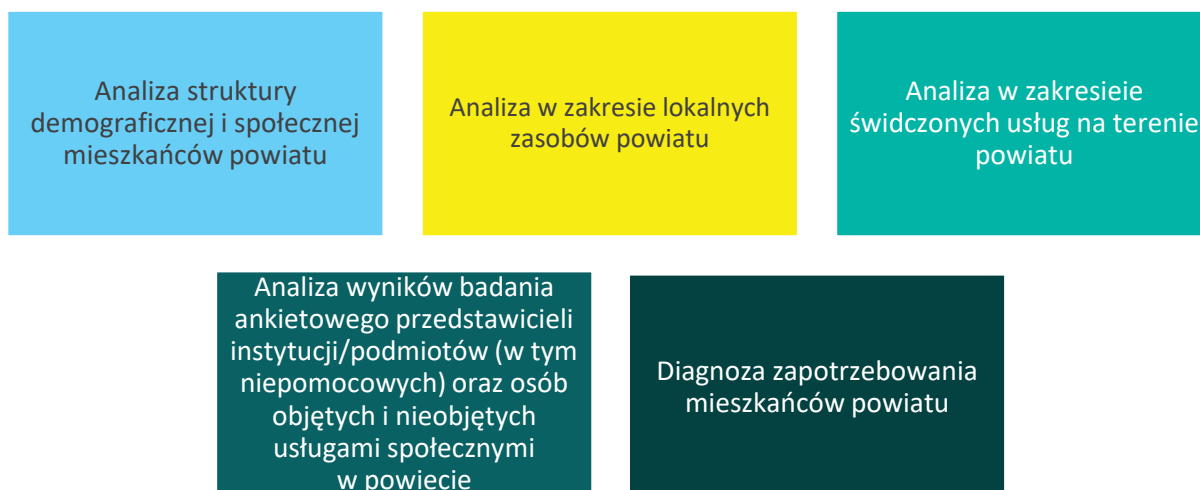
Organizowanie usług społecznych, obok polityki zabezpieczenia dochodu są współcześnie najważniejszym komponentem polityk publicznych państwa w zakresie realizowanej polityki społecznej. Stanowią one odpowiedź na wyzwania społeczne i powiązane są z potrzebami wynikającymi z takich procesów jak: zmiany demograficzne i starzenie się społeczeństwa, zmiany w strukturze rodzin, przeobrażenia rynku pracy, wzrost liczby osób o szczególnych potrzebach i z niepełnosprawnością, ryzyka socjalne, kryzysy personalne i rodzinne, a także zapotrzebowanie na kompetencje i kwalifikacje.

W jednostkach samorządu terytorialnego rozwój usług społecznych, powinien wspierać proces deinstytucjonalizacji rozumiany nie tyle jako dążenie do zamknięcia zakładów opieki całodobowej, ale jako proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i lokalnej społeczności, który miałby umożliwić pozostawanie przez osobę potrzebującą pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania. Zmiany w zakresie DI będą następowały w pierwszej kolejności poprzez uruchamianie nowych usług i nowych miejsc świadczenia usług w tzw. środowisku, tak by zapełnić obecnie istniejącą lukę pomiędzy opieką domową a instytucjonalną opieką całodobową.

Aby sprostać wyzwaniom związanym z rozwojem usług społecznych i deinstytucjonalizacji na poziomie gmin i powiatów, niezbędne jest przygotowanie Lokalnych Planów Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych (LPDI). Jednym z elementów LPDI jest dokonanie pogłębionej diagnozy stanu istniejącego i potrzeb społeczności lokalnej co do zakresu oraz form funkcjonowania i rozwoju usług społecznych.

Dlatego też głównym celem „Diagnozy lokalnych zasobów i potrzeb w zakresie usług społecznych w województwie mazowieckim” (zwanej dalej Diagnozą) jest kompleksowa ocena stanu i potrzeb sektora usług społecznych w gminach i powiatach Mazowsza. Diagnoza zawiera analizę obecnych zasobów oraz ocenę potrzeb mieszkańców województwa, szczególnie w kontekście opieki nad osobami starszymi, z niepełnosprawnościami, bezdomnymi, w kryzysie zdrowia psychicznego oraz dla rodzin z dziećmi w tym z dziećmi z niepełnosprawnościami. Niniejszy dokument stanowi raport częściowy z Diagnozy i dotyczy powiatu sokołowskiego. Diagnoza składała się z 5 głównych komponentów badawczych. Tworzą one pełny obraz sytuacji w zakresie zasobów i potrzeb sektora usług społecznych w powiecie sokołowskim oraz przedstawiają analizę zasobów i potrzeb kadrowych instytucji w tej jednostce samorządu terytorialnego.

Rysunek 1. Komponenty badawcze diagnozy.

Źródło: Opracowanie własne IBC.

NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI

I. Demografia

Powiat sokołowski zamieszkiwały na koniec 2023 roku 50 064 osoby, z czego 25 224 stanowiły kobiety, a 24 840 mężczyźni. Spośród ogółu ludności 9 025 mieszkańców było w wieku przedprodukcyjnym, 28 132 w wieku produkcyjnym, zaś 12 907 mieszkańców w wieku poprodukcyjnym.

II. Sytuacja gospodarcza powiatu

Z uzyskanych danych dotyczących sytuacji gospodarczej powiatu wynika, że jego dochody per capita były wyższe od średniej wojewódzkiej. Liczba zarejestrowanych w systemie REGON podmiotów gospodarczych była natomiast niższa od wskaźnika dla województwa.

III. Lokalne zasoby usług społecznych

W powiecie sokołowskim funkcjonowały podmioty ekonomii społecznej, które wspierały lokalną społeczność i rozwój inicjatyw społeczno-gospodarczych. Dominowały organizacje pozarządowe, których liczba wynosiła 210, co stanowiło największą grupę w tej kategorii (w tym 101 Kół Gospodyń Wiejskich), angażujących się w aktywność społeczną i kulturalną. Na terenie powiatu funkcjonowały także: warsztat terapii zajęciowej oraz spółdzielnia niewidomych i inwalidów.

W powiecie sokołowskim działało 13 jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, w tym: 1 PCPR, 9 OPS, 2 DPS oraz 1 ŚDS. Na terenie powiatu funkcjonowały również lokalne i powiatowe placówki wsparcia, takie jak: placówka opiekuńczo-wychowawcza, świetlic środowiskowa, Kluby seniora (w tym Kluby senior+), uniwersytet trzeciego wieku schronisko dla osób bezdomnych.

W przypadku placówek niepomocowych w powiecie funkcjonowało na koniec 2023 roku: 9 bibliotek, placówki służby zdrowia, 5 ośrodków kultury oraz 2 ośrodki sportu.

W 2023 roku gminy powiatu sokołowskiego dysponowały 334 mieszkaniami komunalnymi, w tym 106 mieszkaniami socjalnymi. W ciągu roku złożono 23 wnioski o przyznanie mieszkania komunalnego, a na mieszkanie socjalne oczekiwało 68 osób.

W ramach projektów gminy oferowały także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wytchnieniowej, asystentury osobistej.

IV. Pomoc społeczna

Struktura pomocy społecznej udzielanej przez ośrodki pomocy społecznej w powiecie sokołowskim pokazywała, że dominującą formą wsparcia były świadczenia niepieniężne.

W 2023 roku ze świadczeń w tej formie skorzystało 917 osób. W tym samym okresie świadczenia w formie pieniężnej otrzymało 600 osób. W ramach struktury otrzymanych świadczeń pomocy społecznej wsparcie uzyskiwały w przeważającej części kobiety i osoby w wieku 0–17 lat.

Wśród pięciu głównych powodów przyznawania pomocy przez ośrodki pomocy społecznej w powiecie sokołowskim w 2023 roku należy wymienić:

- długotrwałą lub ciężką chorobę, która dotyczyła 509 rodzin
- niepełnosprawność, która wystąpiła u 326 rodzin
- bezrobocie, które dotknęło 303 rodziny
- ubóstwo, które dotknęło 284 rodziny
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, która dotyczyła 193 rodzin, w tym 75 rodzin niepełnych oraz 43 rodzin wielodzietnych.

W 2023 roku OPS-y z powiatu sokołowskiego przeprowadziły 1 143 wywiady środowiskowe, które objęły 1 058 rodzin, liczących łącznie 2 570 osób. Praca socjalna została skierowana do 710 rodzin, w których znajdowało się łącznie 1 655 osób. W tym samym roku zawarto 30 kontraktów socjalnych.

V. Charakterystyka usług społecznych dla osób starszych w powiecie sokołowskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Na terenie powiatu sokołowskiego liczba osób starszych wynosiła 12 907, co stanowiło 25,78% ogółu mieszkańców. Pomocą społeczną objęto 311 rodzin spośród osób starszych, z czego 204 z nich były jednoosobowe. W sumie udzielone wsparcie dotyczyło 510 członków tych rodzin, co stanowiło 1,02% ogółu mieszkańców powiatu.

W gminach powiatu sokołowskiego usługi opiekuńcze świadczone dla 179 osób na łączną kwotę 1 766 859 zł.

Na terenie powiatu sokołowskiego funkcjonowały placówki wsparcia dla osób starszych i były to:

- dom pomocy społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych (kobiet) z 70 miejscami prowadzony przez powiat
- uniwersytet trzeciego wieku
- Kluby seniora (w tym 2 Kluby senior+).

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu sokołowskiego dobrze wspierają osoby starsze (35% beneficjenci usług społecznych, 40% niekorzystający z nich).

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że usługi oferowane przez gminy powiatu sokołowskiego osobom starszym są niewystarczające (36% beneficjenci usług społecznych, 35% niekorzystający z nich).

Wśród ankietowanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób starszych na terenie gmin powiatu sokołowskiego jest trudne (39% beneficjenci usług społecznych, 39% niekorzystający z nich).

Z analizy formularzy badawczych wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat w gminach powiatu sokołowskiego osoby starsze najczęściej korzystały z następujących usług:

- usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminę
- dziennych ośrodków wsparcia.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców powiatu najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób starszych to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

VI. Charakterystyka usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami w powiecie sokołowskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Według NSP w powiecie sokołowskim zamieszkiwało 6 966 osób z niepełnosprawnościami. W 2023 roku niepełnosprawność członka rodziny była powodem, dla którego wsparcie z pomocy społecznej otrzymało 326 rodzin zamieszkujących gminy powiatu sokołowskiego, w których żyło łącznie 732 osoby. Warto również zauważyć, że w 2023 roku z tytułu niepełnosprawności przyznano zasiłki okresowe dla 13 osób na łączną kwotę 18 918 zł.

Z poziomu PCPR udzielono w 2023 r. następujących usług/dofinansowania:

- na pomoc w celu likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się 40 osobom na łączną kwotę 180 754 zł
- na turnusy rehabilitacyjne, w których wzięło udział 58 osób kwotę 80 856 zł
- na zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny dla 309 osób na łączną kwotę 537 586 zł
- w ramach programu „Aktywny samorząd” 50 świadczeń na łączną kwotę 168 049 zł dla 30 osób z niepełnosprawnościami.

W powiecie sokołowskim w 2023 roku:

- na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych przeznaczono 1 086 575 zł

- na zespoły orzekania o niepełnosprawności wydano 195 690 zł
- środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wyniosły 56 656 zł.

W ramach projektów gminy oferowały także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wytchnieniowej, asystentury osobistej.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu sokołowskiego dobrze wspierają osoby z niepełnosprawnościami (29% beneficjenci usług społecznych, 32% niekorzystający z nich).

Pośród badanych mieszkańców przeważa opinia, że usługi oferowane przez gminy powiatu sokołowskiego dla osób z niepełnosprawnościami są niewystarczające (45% beneficjenci usług społecznych, 36% niekorzystający z nich).

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami na terenie gmin powiatu sokołowskiego jest trudne (42% beneficjenci usług społecznych, 38% niekorzystający z nich).

Ankietowani uznali, że w ciągu ostatnich 3 lat w gminach powiatu sokołowskiego osoby z niepełnosprawnościami najczęściej korzystały z następujących usług:

- asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnościami
- wsparcia w postaci dodatkowych usług np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu itp.)
- działań rehabilitacyjnych.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gmin powiatu sokołowskiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami.

VII. Charakterystyka usług społecznych dla **osób w kryzysie bezdomności** w powiecie sokołowskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych

W 2023 roku bezdomność była przyczyną udzielenia pomocy społecznej 4 rodzinom, obejmującym 4 osoby, co stanowiło 0,01% populacji.

Na terenie powiatu funkcjonowała placówka wsparcia dla osób w kryzysie bezdomności i jest to schronisko i noclegownia dla osób bezdomnych prowadzone przez organizację pozarządową z 20 miejscami.

Opinia badanych na temat wsparcia przez gminy powiatu sokołowskiego osób w kryzysie bezdomności jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że gminy powiatu sokołowskiego źle (26% badanych) niż dobrze (23% badanych) wspierają osoby w kryzysie bezdomności. Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia w postaci usług mają odwrotne zdanie (23% badanych uważa, że wspierają dobrze, a 18% badanych, że wspierają źle).

Ankietowani wskazali także, że usługi oferowane osobom w kryzysie bezdomności przez gminy powiatu sokołowskiego są niewystarczające (32% beneficjenci usług społecznych, 32% niekorzystający z nich).

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności na terenie gmin powiatu sokołowskiego jest trudne (36% beneficjenci usług społecznych, 38% niekorzystający z nich).

Z analizy materiału badawczego wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat osoby w kryzysie bezdomności z terenu gmin powiatu sokołowskiego najczęściej korzystały z następujących usług:

- usług wspierających integrację społeczno-zawodową osób w kryzysie bezdomności
- punktów pomocy doraźnej
- pracy socjalnej.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gmin powiatu sokołowskiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności to:

- schroniska dla osób bezdomnych
- noclegownie, ogrzewalnie
- punkty pomocy doraźnej (m.in. jadłodajnie, punkty wydawania żywności i odzieży, łaźnie, punkty poradnictwa)
- praca socjalna.

VIII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w powiecie sokołowskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Analiza statystyk OPS w powiecie sokołowskim wskazuje, że w 2023 roku 509 rodzin było objętych świadczeniami z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Ze wsparcia z powodu alkoholizmu korzystało 59 rodzin, w których funkcjonowało łącznie 116 osób. Narkomania występowała jako powód udzielania pomocy społecznej w 1 rodzinie, w której żyła 1 osoba. Na przeciwdziałanie alkoholizmowi gminy przeznaczyły 1 113 410 zł, a na przeciwdziałanie narkomanii – 40 038 zł. W 2023 roku przyznano 21 zasiłków okresowych z tytułu długotrwałej choroby na łączną kwotę 25 790 zł.

Na terenie powiatu funkcjonowały placówki wsparcia dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego i były to:

- środowiskowy dom samopomocy dla osób przewlekle psychicznie chorych i dla osób z niepełnosprawnością intelektualną prowadzony przez gminę który oferował 40 miejsc, z którego skorzystało 47 osób. Zatrudniał on 15 osób, a koszt jego utrzymania wyniósł 1 163 392 zł.
- warsztat terapii zajęciowej.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone dla 26 osób. Na ten cel przeznaczono łącznie 251 788 zł.

Opinia badanych na temat wsparcia przez gminy powiatu sokołowskiego osób w kryzysie zdrowia psychicznego jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że gminy dobrze (31% badanych) niż źle (28% badanych) wspierają osoby w kryzysie zdrowia psychicznego. Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia mają odwrotne zdanie (30% badanych uważa, że wspierają je źle, a 22% badanych uważa, że wspierają je dobrze).

Uczestniczący w badaniu mieszkańcy stwierdzili, że usługi oferowane osobom w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminy powiatu sokołowskiego są niewystarczające (44% beneficjenci usług społecznych, 33% niekorzystający z nich).

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego na terenie gmin powiatu sokołowskiego jest trudne (49% beneficjenci usług społecznych, 41% niekorzystający z nich).

Z analizy materiału badawczego wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat osoby w kryzysie zdrowia psychicznego z terenu gmin powiatu sokołowskiego najczęściej korzystały z następujących usług:

- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gmin powiatu sokołowskiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

IX. Charakterystyka usług społecznych dla rodzin z dziećmi w powiecie sokołowskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Według danych GUS w 2023 roku, w powiecie sokołowskim, zamieszkiwało 9 025 osób w wieku przedprodukcyjnym, co stanowiło 18,03% mieszkańców powiatu. W przypadku wsparcia

w ramach systemu pomocy społecznej w gminach i powiecie rodziny z dziećmi stanowiły 34,42% spośród wszystkich objętych świadczeniami. W tych rodzinach żyło łącznie 1 793 osób. Rodzin z 1 dzieckiem było 83 i stanowiły 20,6% wszystkich rodzin, rodzin z 2 dziećmi było 150 i stanowiły 37,22% wszystkich rodzin, rodzin z 3 dziećmi było 107 i stanowiły 26,55% wszystkich rodzin, rodzin z 4 dziećmi było 50 i stanowiły 12,41% wszystkich rodzin, rodzin z 5 dziećmi było 9 i stanowiły 2,23% wszystkich rodzin, rodzin z 6 dziećmi było 2 i stanowiły 0,5% wszystkich rodzin, rodzin z 7 i więcej dziećmi było 2 i stanowiły 0,5% wszystkich rodzin.

W 2023 roku pomocą społeczną objęto 100 rodzin niepełnych, zamieszkiwanych przez 336 osób.

W 2023 r. w gminach powiatu sokołowskiego świadczenia przyznane w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” otrzymało 681 dzieci, co stanowiło koszt 484 116 zł. Świadczenie w formie posiłku przyznano 716 osobom, co dotyczyło 349 rodzin, w których było 1 503 osoby, na które przeznaczono 528 568 złotych. W ramach systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej pracą 8 asystentów rodziny objęto 56 rodzin. Koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej wyniósł 712 418 zł.

W 2023 roku na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego wydatkowano 20 681 756 zł. W gminach powiatu sokołowskiego w 2023 roku na świadczenie wychowawcze wydano 21 255 zł. Na wspieranie rodziny w powiecie sokołowskim przeznaczono 343 102 zł.

W 2023 roku poradnictwa specjalistycznego (prawnego, psychologicznego, rodzinnego) udzielono 90 rodzinom.

Na tworzenie i funkcjonowanie żłobków wydano 2 335 601 zł. Powiat prowadził także 1 placówkę specjalistycznego poradnictwa rodzinnego z którego skorzystało 201 osób.

Na terenie powiatu funkcjonowały placówki wsparcia dla rodzin z dziećmi i były to:

- placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego z 14 miejscami, z której skorzystało 16 osób, prowadzona przez NGO na którą powiat wydatkował 1 804 853 zł.
- świetlica środowiskowa.

Wśród mieszkańców nieco przeważa zdanie, że gminy powiatu sokołowskiego dobrze wspierają rodziny z dziećmi (29% beneficjenci usług społecznych, 27% niekorzystający z nich).

Wśród uczestników procesu badawczego przeważa opinia o tym, że usługi oferowane rodzinom z dziećmi przez gminy powiatu sokołowskiego są wystarczające (31% beneficjenci usług społecznych, 35% niekorzystający z nich).

Opinia o stopniu trudności w uzyskaniu usług społecznych dla rodzin z dziećmi na terenie gmin powiatu sokołowskiego jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych nieco częściej przyznają, że uzyskanie ww. usług jest trudne (30% ankietowanych) niż jest łatwe (29% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych mają odwrotne zdanie (30% ankietowanych uznało, że ich uzyskanie jest łatwe, a 24% badanych, że jest trudne).

Z analizy materiału badawczego wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat rodziny z dziećmi z terenu gmin powiatu sokołowskiego najczęściej korzystały z następujących usług:

- pomocy psychologicznej, poradnictwa prawnego
- poradnictwa, warsztatów, terapii.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gmin powiatu sokołowskiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- poradnictwo, warsztaty, terapie
- placówki wsparcia dziennego dla dzieci
- działania na rzecz rodzin wspierających.

X. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w powiecie sokołowskim w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Przeważająca większość przedstawicieli badanych instytucji (72% ankietowanych) w powiecie słyszała o rozwoju środowiskowych usług społecznych określanym pojęciem deinstytucjonalizacji.

Zdecydowana większość (61% ankietowanych) przedstawicieli badanych instytucji podziela zdanie, że rozwój środowiskowych usług społecznych, czyli deinstytucjonalizacja jest słusznym kierunkiem rozwoju polityki społecznej w Polsce.

Zdaniem pracowników badanych instytucji przede wszystkim pożądanym jest w nich rozwój usług społecznych dla następujących grup odbiorców: osoby z niepełnosprawnościami, osoby starsze, rodziny z dziećmi, rodziny lub osoby sprawujące pieczę zastępczą oraz inne grupy (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Główne bariery w rozwoju usług społecznych zgłaszane przez przedstawicieli badanych instytucji w stosunku do poszczególnych grup odbiorców w powiecie sokołowskiego to: brak środków finansowych, brak wystarczających zasobów kadrowych, brak wystarczających zasobów w zakresie infrastruktury oraz specyfika grupy (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Instytucje zgłaszają umiarkowaną gotowość do rozwoju usług społecznych biorąc pod uwagę następujące wymiary:

- wymiar kadrowy (stan i wykształcenie kadr) – 22% gotowe do 56% niegotowe
- wymiar finansowy (budżet instytucji) – 17% gotowe do 78% niegotowe
- wymiar infrastrukturalny (budynki) – 17% gotowe do 78% niegotowe.

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji w powiecie sokołowskim słyszeli o idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS). Zdecydowana większość (89% ankietowanych) przedstawicieli badanych instytucji przyznała, że w ich gminach lub powiecie nie funkcjonuje CUS.

Ponad połowa (56% ankietowanych) przedstawicieli badanych instytucji przyznała, że w ich gminach lub powiecie działają organizacje pozarządowe zaś ich doświadczenia we współpracy z nimi są pozytywne.

ROZDZIAŁ I

DIAGNOZA LOKALNYCH ZASOBÓW POWIATU SOKOŁOWSKIEGO W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH W ŚWIETLE ANALIZY DANYCH ZASTANYCH

I. Analiza sytuacji społecznej i demograficznej

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, na dzień 31 grudnia 2023 roku liczba mieszkańców powiatu sokołowskiego wyniosła 50 064 osoby. Przyrost naturalny w powiecie był ujemny i kształtował się na poziomie -332 osób. Saldo migracyjne również było ujemne i wyniosło -198 osób. W strukturze demograficznej przeważały kobiety, które stanowiły 51,75% liczby mieszkańców.

Tabela 1. Sytuacja demograficzna w powiecie sokołowskim w 2023 r.

Wyszczególnienie	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba ludności	50 064	88 998
Gęstość zaludnienia	44,3	281,6
Przyrost naturalny	-332	-229
Saldo migracji	-198	237
Kobiety na 100 mężczyzn	102	104
Liczba i % osób w wieku przedprodukcyjnym	9 025, 18,03%	17 872, 19,54%
w tym K	4 431	9 177
w tym M	4 594	8 695
Liczba i % osób w wieku produkcyjnym	28 132, 56,2%	51 577, 57,71%
w tym K	12 615	24 155
w tym M	15 517	27 402
Liczba i % osób 65+	12 907, 25,8%	19 569, 22,74%
w tym K	8 178	12 762
w tym M	4 729	6 807

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych GUS.

Na każde 100 osób w wieku produkcyjnym w 2023 roku przypadało 46 osób w wieku poprodukcyjnym. Inne wskaźniki obciążenia demograficznego dla powiatu w 2023 roku obejmowały:

- liczbę 78 osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
- wartość 143 osoby w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym

- współczynnik obciążenia demograficznego osób starszych wyniósł 35,4%
- odsetek osób w wieku 65 lat i więcej wynosił 25,78%, w tym dla kobiet 16,34%, a dla mężczyzn 9,45%.

Tabela 2. Sytuacja gospodarcza w powiecie sokołowskim w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla powiatu w zł.	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark) w zł.
Dochody powiatu per capita	7 509,72 zł	7 233,32 zł
Dochody własne powiatu per capita	2 738,22 zł	3 160,40 zł
Podmioty w REGON/1000 mieszk.	91	112,7

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych GUS.

Tabela 2 ukazuje podstawowe wskaźniki charakteryzujące sytuację gospodarczą powiecie sokołowskim w 2023 roku. W zestawieniu uwzględniono dochody powiatu per capita, dochody własne per capita oraz liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Dla lepszego zobrazowania pozycji powiatu, wartości te porównano ze średnimi wynikami dla województwa mazowieckiego (bez Warszawy). Z przedstawionych danych wynika, że dochody powiatu per capita były wyższe od średniej wojewódzkiej. Liczba zarejestrowanych w systemie REGON podmiotów gospodarczych była niższa niż wskaźnik dla województwa.

Tabela 3. Kapitał społeczny w powiecie sokołowskim w 2023 r.

Wyszczególnienie	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba organizacji pozarządowych	210	283,5
NGO/ 1000 mieszk.	4,2	3,32
Frekwencja w wyborach samorządowych	60,3%	56,86%
Frekwencja w wyborach parlamentarnych	74,52%	74,71%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie NGO.pl oraz Państwowej Komisji Wyborczej.

Tabela 3 przedstawia wybrane wskaźniki społeczne dotyczące powiatu sokołowskiego w 2023 roku, w porównaniu do średnich wartości województwa mazowieckiego (bez Warszawy). Analiza obejmuje liczbę organizacji pozarządowych (NGO) oraz ich liczbę w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Dodatkowo zestawiono frekwencję w wyborach samorządowych i parlamentarnych, co pozwala na ocenę poziomu zaangażowania obywatelskiego mieszkańców powiatu w stosunku do szerszego kontekstu regionalnego. W przypadku wskaźnika dotyczącego NGO był on wyższy od średniej wojewódzkiej, natomiast w zakresie aktywności obywatelskiej (frekwencji wyborczej) wartość wskaźnika wyborów samorządowych była wyższa od średniej wojewódzkiej, zaś niższa w wyborach parlamentarnych.

II. Analiza lokalnych zasobów usług społecznych

W powiecie sokołowskim funkcjonowało 13 jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.

Tabela 4. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej na terenie powiatu sokołowskiego

Nazwa	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Koszty utrzymania w zł.	Sposób finansowania
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	ul. Armii Krajowej 4, 08-300 Sokółów Podlaski	Starostwo powiatowe	9	1 919 317 zł	Środki własne powiatu, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Centrum Pomocy Socjalnej	ul. Wolności 26, 08-300 Sokółów Podlaski	Urząd gminy	44	12 671 189 zł	Środki własne powiatu, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Sokołowska 2, 08-311 Bielany	Urząd gminy	4	2 017 632 zł	Środki własne powiatu, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Ceranów 25, 08-322 Ceranów	Urząd gminy	4	1 763 843 zł	Środki własne powiatu, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Kubusia Puchatka 1, 08-304 Jabłonna Lacka	Urząd gminy	7	3 687 419 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Kościelna 22, 08-330 Kosów Lacki	Urząd gminy	9	4 265 840 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Parkowa 7, 08-307 Repki	Urząd gminy	7	3 460 799 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Główna 75, 08-331 Sabnie	Urząd gminy	4	2 361 781 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.

Nazwa	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Koszty utrzymania w zł.	Sposób finansowania
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Wolności 44, 08-300 Sokołów Podlaski	Urząd gminy	6	5 761 449 zł	Środki własne powiatu, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Seroczyńska 3, 08-320 Sterdyń	Urząd gminy	7	2 184 557 zł	Środki własne powiatu, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Dom Pomocy Społecznej w Wirowie	Al. Jana Pawła II 2, 08-304 Jabłonna Lacka	Starostwo powiatowe	Brak danych	Brak danych	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Dom Pomocy Społecznej prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Albertynek Posługujących Ubogim w Jabłonnie Lackiej	ul. Długa 2, 08-304 Jabłonna Lacka	Zgromadzenie Sióstr Albertynek Posługujących Ubogim	Brak danych	Brak danych	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Środowiskowy Dom Samopomocy	ul. Kosowska 83 08-300 Sokołów Podlaski	Urząd gminy	15	1 163 392 zł	Środki własne powiatu, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych JOPS powiatu sokołowskiego.

Zapewniały one szeroki zakres usług i świadczeń, działając na rzecz osób i rodzin wymagających pomocy. W tabeli 4 przedstawiono szczegółowe dane dotyczące lokalizacji, organizacji pracy, liczby pracowników, kosztów utrzymania oraz źródeł finansowania tych jednostek. Z analizy powyższych danych wynika, że na terenie powiatu sokołowskiego funkcjonowały: 1 PCPR, 9 OPS, 2 DPS, 1 ŚDS. Na terenie powiatu sokołowskiego funkcjonowały także inne jednostki wsparcia: placówka specjalistycznego poradnictwa rodzinnego z której skorzystało 201 osób, placówka opiekuńczo-wychowawcza, świetlic środowiskowa, Kluby seniora (w tym Kluby senior+), uniwersytet trzeciego wieku schronisko dla osób bezdomnych.

Tabela 5. Podmioty ekonomii społecznej na terenie powiatu sokołowskiego

	Koło gospodyń wiejskich	Organizacja pozarządowe	Spółdzielnia socjalna	Zakład Aktywności Zawodowej	Centrum Integracji Społecznej	Klub integracji Społecznej	Warsztat Terapii Zajęciowej
Suma (powiat sokołowski)	101	210	0	0	0	0	1
m. Sokołów Podlaski	0	55	0	0	0	0	1
Bielany	21	25	0	0	0	0	0
Ceranów	9	14	0	0	0	0	0

	Koło gospodyń wiejskich	Organizacja pozarządowe	Spółdzielnia socjalna	Zakład Aktywności Zawodowej	Centrum Integracji Społecznej	Klub integracji Społecznej	Warsztat Terapii Zajęciowej
Jabłonna Lacka	11	27	0	0	0	0	0
Kosów Lacki	11	17	0	0	0	0	0
Repki	14	19	0	0	0	0	0
Sabnie	10	15	0	0	0	0	0
Sokołów Podlaski	12	15	0	0	0	0	1
Sterdyń	13	23	0	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator.

W powiecie sokołowskim funkcjonowały podmioty ekonomii społecznej, które wspierały lokalną społeczność i rozwój inicjatyw społeczno-gospodarczych. Dominowały organizacje pozarządowe, których liczba wynosiła 210, co stanowiło największą grupę w tej kategorii (w tym 101 Kół Gospodyń Wiejskich), angażujących się w aktywność społeczną i kulturalną. Na terenie powiatu funkcjonował także warsztat terapii zajęciowej i spółdzielnia niewidomych i inwalidów.

Tabela 6. Organizacje pozarządowe na terenie powiatu sokołowskiego według rodzaju prowadzonej działalności

	LICZBA ZAREJESTROWANYCH NGO /SUMA NGO Z WSKAZANĄ DZIAŁALNOŚCIĄ	SPORT	KULTURA	EDUKACJA	ZDROWIE	POMOC SPOŁECZNA	BEZPIECZEŃSTWO	ROZWÓJ LOKALNY	EKOLOGIA	DEMOKRACJA	WSPARCIE ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH	RYNEK PRACY	DZIAŁ MIĘDZYNARODOWA	NAUKA TECHNIKA	BRANŻOWE	RELIGIA
Suma (powiat sokołowski)	210/191	41	12	10	3	4	86	26	1	2	1	2	2	0	0	1
m. Sokołów							4									
Podlaski	55/45	20	3	4	2	3		4	1	1	0	1	1	0	0	1
Bielany	25/25	3	4	1	0	0	10	3	0	1	1	1	1	0	0	0
Ceranów	14/13	1	0	0	0	0	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jabłonna Lacka	27/24	3	1	1	0	0		6	0	0	0	0	0	0	0	0
Kosów Lacki	17/20	2	1	2	1	1	12	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Repki	19/18	5	0	0	0	0	9	4	0	0	0	0	0	0	0	0
Sabnie	15/11	1	0	1	0	0	8	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Sokołów							6									
Podlaski	15/14	2	2	0	0	0		4	0	0	0	0	0	0	0	0
Sterdyń	23/21	4	1	1	0	0	12	3	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne IBC na podstawie danych x [dostęp 1.12.2024].

W powiecie sokołowskim w 2024 roku było łącznie zarejestrowanych 210 organizacji pozarządowych. Spośród nich rodzaj swojej działalności wskazało 191 (jedna organizacja mogła wskazać kilka działalności, lub nie musiała wskazać wcale) W tabeli 6 przedstawiono je w podziale na rodzaj prowadzonej działalności. Z zawartych powyżej danych wynika, że dominującym

rodzajem organizacji pozarządowych na terenie powiatu były te o charakterze sportowym, rozwoju lokalnego, kulturalnym oraz edukacyjnym.

Tabela 7. Podmioty niepomocowe na terenie powiatu sokołowskiego

Nazwa podmiotu niepomocowego	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Sposób finansowania	Świadczone Usługi
Gminna Biblioteka Publiczna w Bielanych	ul. Słoneczna 7, 08-311 Bielany	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Centrum Medyczno-Diagnostyczne Przychodnia Zdrowia w Bielanych	ul. Podlaska 10, 08-311 Bielany	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Usługi medyczne
Gminna Biblioteka Publiczna w Ceranowie	Ceranów 140, 08-322 Ceranów	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Gminny Ośrodek Zdrowia (filia Centrum Medyczno-Diagnostycznego)	Ceranów 25, 08-322 Ceranów	Urząd gmin, podmiot prywatny	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ, środki prywatne	Usługi medyczne
Gminny Ośrodek Kultury	ul. Kubusia Puchatka 1, 08-304 Jabłonna Lacka	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Gminna Biblioteka Publiczna w Jabłonie Lackiej	ul. Kubusia Puchatka 1 08-304 Jabłonna Lacka	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi czytelnicze, kulturalne, edukacyjne
Gminny Ośrodek Zdrowia w Jabłonie Lackiej-filia Przychodni Rejonowej w Sokołowie Podlaskim	ul. Sienkiewicza 7, 08-304 Jabłonna Lacka	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ	Usługi medyczne
Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury	ul. Słoneczna 4, 08-330 Kosów Lacki	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna	ul. Słoneczna 4, 08-330 Kosów Lacki	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Placówki służby zdrowia ¹	Gmina Kosów Lacki	Urząd gminy, podmioty prywatne	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ, środki prywatne	Usługi medyczne
Gminna Biblioteka Publiczna w Repkach	ul. Szkolna 3, 08-307 Repki	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Gminny Ośrodek Kultury w Repkach	ul. Szkolna 3, 08-307 Repki	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Gminny Ośrodek Zdrowia w Repkach	ul. Parkowa 7, 08-307 Repki	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ	Usługi medyczne
Gminna Biblioteka Publiczna	ul. Słoneczna 1A, 08-331 Sabnie	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Przychodnia Rodzinna	ul. Główna 75, 08-331 Sabnie	Urząd gminy, podmiot prywatny	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ, środki prywatne	Usługi medyczne

¹ Szczegółowe informacje na temat placówek służby zdrowia na terenie gminy można znaleźć pod linkiem: <https://lekarzebezkolejki.pl/placowki/kosow-lacki/mazowieckie> (Dostęp 18.12.2024 r.)

Nazwa podmiotu niepomocowego	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Sposób finansowania	Świadczone Usługi
Sokołowski Ośrodek Kultury	ul. Wolności 27, 08-300 Sokołów Podlaski	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Ośrodek Sportu i Rekreacji	ul. Lipowa 54, 08-300 Sokołów Podlaski	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Zajęcia sportowe, warsztaty artystyczne oraz zajęcia dla dzieci i młodzieży
Miejska Biblioteka Publiczna	ul. Kolejowa 7A, 08-300 Sokołów	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Placówki służby zdrowia	Gmina Sokołów Podlaski	Urząd gmin, jednostki samorządowe, podmioty prywatne	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ, środki prywatne	Usługi medyczne
Gminna Biblioteka Publiczna w Sokołowie Podlaskim z siedzibą w Skibniewie	Skibniew ul. Szkolna 8, 08-300 Skibniew	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Gminna Biblioteka Publiczna	ul. Lipowa 2, 08-320 Sterdyń	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Sterdyni	ul. Lipowa 2, 08-320 Sterdyń	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Placówki służby zdrowia ²	Gmina Sterdyń	Urząd gminy, podmioty prywatne	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ, środki prywatne	Usługi medyczne

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych Urzędów gmin na terenie powiatu sokołowskiego.

W tabeli 7 zawarto zestawienie informacji dotyczących podmiotów niepomocowych funkcjonujących na terenie powiatu sokołowskiego. Zestawienie obejmuje nazwę i lokalizację podmiotów, organ prowadzący, liczbę pracowników (jeśli dane są dostępne), źródła finansowania oraz rodzaje świadczonych usług. Przedstawiony podmiot realizuje różnorodne zadania w zakresie kultury, edukacji, ochrony zdrowia. Z przedstawionych powyżej danych wynika, że na terenie powiatu sokołowskiego funkcjonowało: 9 bibliotek, placówki służby zdrowia, 5 ośrodków kultury oraz 2 ośrodki sportu.

III. Analiza świadczonych usług społecznych

1. Pomoc społeczna

Poniższa tabela 8 przedstawia zestawienie danych dotyczących liczby osób i rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej w gminach powiatu sokołowskiego w 2023 roku w porównaniu ze średnimi wartościami dla województwa. Dane obejmują zarówno świadczenia pieniężne, jak i niepieniężne, z uwzględnieniem struktury wiekowej beneficjentów. Dodatkowo zaprezentowano

² Szczegółowe informacje na temat placówek służby zdrowia na terenie gminy można znaleźć pod linkiem: <https://ratusz.pl/1429092/sterdyn/sluzba-zdrowia> (Dostęp 18.12.2024 r.)

liczbę kobiet, mężczyzn oraz rodzin korzystających ze świadczeń, a także liczbę osób w tych rodzinach.

Tabela 8. Osoby korzystające z pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej w powiecie sokołowskim w 2023 roku

Wyszczególnienie	Wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	1 472	2 026
- świadczenia pieniężne	600	1 254
- świadczenia niepieniężne	917	1 162
Liczba rodzin	915	1 975
Liczba osób w rodzinach	2 339	3 996

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych ośrodków pomocy społecznej w gminach powiatu sokołowskiego (MRiPS-03R).

Tabela 9. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej w powiecie sokołowskim w 2023 roku w podziale na wiek i płeć

Wyszczególnienie	Wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
- w wieku 0-17	46%	36,05%
- w wieku produkcyjnym	35,3%	44,71%
- w wieku poprodukcyjnym	18,71%	19,24%
Liczba kobiet, którym przyznano świadczenia	54,7%	49,49%
Liczba mężczyzn, którym przyznano świadczenia	45,31%	50,51%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych ośrodków pomocy społecznej w gminach powiatu sokołowskiego (OZPS).

Struktura pomocy społecznej udzielanej przez OPS-y w powiecie sokołowskim pokazywała, że dominującą formą wsparcia były świadczenia niepieniężne. W 2023 r. ze świadczeń w tej formie skorzystało 917 osób. W tym samym okresie świadczenia w formie pieniężnej otrzymało 600 osób. W ramach struktury otrzymanych świadczeń pomocy społecznej wsparcie uzyskiwały w przeważającej części kobiety oraz osoby w wieku 0–17 lat.

Tabela 10. Powody przyznawania pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej w powiecie sokołowskim w 2023 roku

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	% rodzin korzystających z pomocy społecznej	% mieszkańców powiatu
Ubóstwo	284	634	31,04%	27,11%
Sieroctwo	0	0	0%	0%
Bezdomność	4	4	0,44%	0,17%
Potrzeba ochrony macierzyństwa	138	735	15,08%	31,42%
- w tym wielodzietność	105	598	11,48%	25,57%
Bezrobocie	303	910	33,11%	38,91%
Niepełnosprawność	326	732	35,63%	31,3%
Długotrwała lub ciężka choroba	509	1 040	55,63%	44,46%
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	193	725	21,09%	31%
- w tym rodziny niepełne	75	248	8,2%	10,6%

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	% rodzin korzystających z pomocy społecznej	% mieszkańców powiatu
- w tym rodziny wielodzietne	43	259	4,7%	11,07%
Przemoc domowa	7	26	0,77%	1,11%
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0%	0%
Alkoholizm	59	116	6,45%	4,96%
Narkomania	1	1	0,11%	0,04%
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	9	18	0,98%	0,77%
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub pozwolenie na pobyt czasowy	0	0	0%	0%
Zdarzenie losowe	14	39	1,53%	1,7%
Sytuacja kryzysowa	2	6	0,22%	0,26%
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0%	0%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych ośrodków pomocy społecznej.

Zgodnie z artykułem 7 ustawy o pomocy społecznej³, pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy domowej, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Wśród pięciu głównych powodów przyznawania pomocy przez ośrodki pomocy społecznej w powiecie sokołowskim w 2023 roku należy wymienić następujące:

- długotrwałą lub ciężką chorobę, która dotyczyła 509 rodzin
- niepełnosprawność, która wystąpiła u 326 rodzin
- bezrobocie, które dotknęło 303 rodziny
- ubóstwo, które dotknęło 284 rodziny
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, która dotyczyła 193 rodzin, w tym 75 rodzin niepełnych oraz 43 rodzin wielodzietnych.

W 2023 roku z pomocy świadczonej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w powiecie sokołowskim skorzystała 1 rodzina, obejmująca łącznie 1 osobę.

Tabela 11. Osoby korzystające z pomocy społecznej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w powiecie sokołowskim 2023 roku

Wyszczególnienie	Wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	1	275
- świadczenia pieniężne	1	193

³ Tekst jednolity Dz.U. z 2024 poz. 1283

Wyszczególnienie	Wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
- świadczenia niepieniężne	0	101
Liczba rodzin	1	287
Liczba osób w rodzinach	1	504

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych PCPR powiatu sokołowskiego (MRIPS-03R).

Tabela 12. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w 2023 roku w podziale na wiek i płeć

Wyszczególnienie	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
- w wieku 0-17	0%	9,29%
- w wieku produkcyjnym	100%	84,2%
- w wieku poprodukcyjnym	0%	6,51%
Liczba kobiet, którym przyznano świadczenia	0%	44,8%
Liczba mężczyzn, którym przyznano świadczenia	100%	55,2%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych PCPR powiatu sokołowskiego (OZPS).

Struktura pomocy udzielanej przez PCPR w powiecie sokołowskim pokazywała, że dominującą formą wsparcia były świadczenia pieniężne. W 2023 roku z takiej pomocy skorzystała 1 osoba.

W 2023 roku zasiłki stałe przyznano łącznie 139 osobom na łączną kwotę 919 303 zł. Z tego:

- zasiłki stałe dla osób samotnie gospodarujących otrzymało 131 osób na sumę 892 280 zł
- zasiłki stałe dla osób w rodzinie przyznano 9 osobom na kwotę 27 023 zł.

W 2023 roku zasiłki okresowe przyznano 70 osobom na łączną kwotę 189 419 zł. Z tego:

- z tytułu bezrobocia udzielono 70 zasiłków o wartości 136 523 zł
- z tytułu długotrwałej choroby przyznano 21 zasiłków na łączną kwotę 25 790 zł
- z tytułu niepełnosprawności udzielono 13 zasiłków na sumę 18 918 zł.

W 2023 roku gminy powiatu sokołowskiego udzieliły wsparcia w różnych formach. Zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych ze zdarzeniami losowymi otrzymało 9 osób na łączną kwotę 18 500 zł. Ponadto sprawienie pogrzebu zrealizowano w formie 1 świadczenia o wartości 2 250 zł. Inne zasiłki celowe i świadczenia w naturze przyznano 528 osobom na łączną kwotę 585 390 zł.

W 2023 roku gminy powiatu sokołowskiego udzieliły wsparcia w postaci dodatku energetycznego 4 gospodarstwom domowym na łączną kwotę 8 670 zł. Natomiast dodatki mieszkaniowe przyznano 114 gospodarstwom domowym, na co przeznaczono łącznie 277 139 zł. Gminy w powiecie sokołowskim przeznaczyły w 2023 roku środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w wysokości 44 719 095 zł, w tym w budżecie OPS 38 174 509 zł. Powiat przekazał na potrzeby pomocy społecznej kwotę 12 317 205 zł, z czego budżet PCPR wyniósł 1 919 317 zł.

2. Zasoby instytucjonalne

W 2023 roku gminy powiatu sokołowskiego dysponowały 334 mieszkaniami komunalnymi, w tym 106 mieszkaniami socjalnymi. W ciągu roku złożono 23 wnioski o przyznanie mieszkania komunalnego, a na mieszkanie socjalne oczekiwało 68 osób.

Na terenie powiatu funkcjonowały 2 domy pomocy społecznej. Powiat prowadził 1, zapewniający 104 miejsca, z których korzystało 110 osób. Powiat zlecał też prowadzenie 1, zapewniającego 70 miejsc, z którego korzystało 106 osób. W sumie zatrudnionych było 114 osób. Łączny koszt funkcjonowania tych placówek wyniósł 9 975 036 zł. W 2023 roku gminy przeznaczyły na pobyt w domu pomocy społecznej dla 72 osób kwotę 2 422 011 zł.

Na terenie powiatu funkcjonował środowiskowy dom samopomocy, który prowadziła gmina. Zapewniał on 40 miejsc, z których korzystało 47 osób. W sumie zatrudnionych było w nim 15 osób. Prowadzenie tej placówki kosztowało 1 163 392 zł.

3. Praca socjalna

W 2023 roku ośrodki pomocy społecznej z powiatu sokołowskiego przeprowadziły 1 143 wywiady środowiskowe, którymi objęto 1 058 rodzin, liczących łącznie 2 570 osób. Praca socjalna została skierowana do 710 rodzin, w których znajdowało się łącznie 1 655 osób. W tym samym roku zawarto 30 kontraktów socjalnych.

4. Zasoby i usługi wspierające osoby starsze

Na terenie powiatu liczba osób starszych wynosiła 12 907, co stanowiło 25,78% ogółu mieszkańców. Pomocą społeczną objęto 311 rodzin spośród osób starszych, z czego 204 z nich były jednoosobowe. W sumie udzielone wsparcie dotyczyło 510 członków tych rodzin, co stanowiło 1,02% ogółu mieszkańców powiatu.

W gminach powiatu sokołowskiego usługi opiekuńcze świadczone dla 179 osób na łączną kwotę 1 766 859 zł.

Na terenie powiatu sokołowskiego funkcjonowały placówki wsparcia dla osób starszych i były to:

- dom pomocy społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych (kobiet) z 70 miejscami prowadzony przez powiat
- uniwersytet trzeciego wieku
- Kluby seniora (w tym 2 Kluby senior+).

5. Zasoby i usługi wspierające osoby z niepełnosprawnościami

Według NSP w powiecie sokołowskim zamieszkiwało 6 966 osób z niepełnosprawnościami.

W 2023 roku niepełnosprawność członka rodziny była powodem, dla którego wsparcie z pomocy społecznej otrzymały 326 rodzin zamieszkujących gminy powiatu sokołowskiego, w których żyło łącznie 732 osoby. Warto również zauważyć, że w 2023 roku z tytułu niepełnosprawności przyznano zasiłki okresowe dla 13 osób w kwocie 18 918 zł.

Z poziomu PCPR udzielono w 2023 r. następujących usług/dofinansowania:

- na pomoc w celu likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się 40 osobom na łączną kwotę 180 754 zł
- na turnusy rehabilitacyjne, w których wzięło udział 58 osób kwotę 80 856 zł
- na zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny dla 309 osób na łączną kwotę 537 586 zł
- w ramach programu „Aktywny samorząd” 50 świadczeń na łączną kwotę 168 049 zł dla 30 osób z niepełnosprawnościami.

W powiecie sokołowskim w 2023 roku:

- na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych przeznaczono 1 086 575 zł
- na zespoły orzekania o niepełnosprawności wydano 195 690 zł
- środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wyniosły 56 656 zł.

W ramach projektów gminy oferowały także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wytchnieniowej, asystentury osobistej.

6. Zasoby i usługi wspierające osoby w kryzysie bezdomności

W 2023 roku bezdomność była przyczyną udzielenia pomocy społecznej 4 rodzinom, obejmującym 4 osoby, co stanowiło 0,01% populacji.

Na terenie powiatu funkcjonowała placówka wsparcia dla osób w kryzysie bezdomności i jest to schronisko i noclegownia dla osób bezdomnych prowadzone przez organizację pozarządową z 20 miejscami.

7. Zasoby i usługi wspierające osoby w kryzysie zdrowia psychicznego

Analiza statystyk OPS w powiecie sokołowskim wskazywała, że w 2023 roku 509 rodzin było objętych świadczeniami z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Ze wsparcia z powodu alkoholizmu korzystało 59 rodzin, w których funkcjonowało 116 osób. Narkomania występowała jako powód udzielania pomocy społecznej w 1 rodzinie, w której żyła 1 osoba.

Na przeciwdziałanie alkoholizmowi gminy przeznaczyły 1 113 410 zł, a na przeciwdziałanie narkomanii 40 038 zł. W 2023 roku przyznano 21 zasiłków okresowych z tytułu długotrwałej choroby na łączną kwotę 25 790 zł.

Na terenie powiatu funkcjonowały placówki wsparcia dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego i były to:

- środowiskowy dom samopomocy dla osób przewlekle psychicznie chorych i dla osób z niepełnosprawnością intelektualną prowadzony przez gminę który oferował 40 miejsc, z którego skorzystało 47 osób. Zatrudniał on 15 osób, a koszt jego utrzymania wyniósł 1 163 392 zł.
- warsztat terapii zajęciowej.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone dla 26 osób, na które przeznaczono 251 788 zł.

8. Zasoby i usługi wspierające rodzinę i dzieci w tym dzieci z niepełnosprawnościami

Według danych GUS w 2023 roku, w powiecie sokołowskim, zamieszkiwało 9 025 osób w wieku przedprodukcyjnym, co stanowiło 18,03% mieszkańców powiatu. W przypadku wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej w gminach i powiecie rodziny z dziećmi stanowiły 34,42% spośród wszystkich objętych świadczeniami. W tych rodzinach żyło łącznie 1 793 osób. Rodzin z 1 dzieckiem było 83 i stanowiły 20,6% wszystkich rodzin, rodzin z 2 dziećmi było 150 i stanowiły 37,22% wszystkich rodzin, rodzin z 3 dziećmi było 107 i stanowiły 26,55% wszystkich rodzin, rodzin z 4 dziećmi było 50 i stanowiły 12,41% wszystkich rodzin, rodzin z 5 dziećmi było 9 i stanowiły 2,23% wszystkich rodzin, rodzin z 6 dziećmi było 2 i stanowiły 0,5% wszystkich rodzin, rodzin z 7 i więcej dziećmi było 2 i stanowiły 0,5% wszystkich rodzin.

W 2023 roku pomocą społeczną objęto 100 rodzin niepełnych, zamieszkiwanych przez 336 osób.

W 2023 r. w gminach powiatu sokołowskiego świadczenia przyznane w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” otrzymało 681 dzieci, co stanowiło koszt 484 116 zł. Świadczenie w formie posiłku przyznano 716 osobom, co dotyczyło 349 rodzin, w których było 1 503 osoby, na które przeznaczono 528 568 złotych. W ramach systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej pracą 8 asystentów rodziny objęto 56 rodzin. Koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej wyniósł 712 418 zł.

W 2023 roku na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego wydatkowano 20 681 756 zł. W gminach powiatu sokołowskiego w 2023 roku na świadczenie wychowawcze wydano 21 255 zł. Na wspieranie rodziny w powiecie sokołowskim przeznaczono 343 102 zł.

W 2023 roku poradnictwa specjalistycznego (prawnego, psychologicznego, rodzinnego) udzielono 90 rodzinom.

Na tworzenie i funkcjonowanie żłobków wydano 2 335 601 zł. Powiat prowadził także 1 placówkę specjalistycznego poradnictwa rodzinnego z którego skorzystało 201 osób.

Na terenie powiatu funkcjonowały placówki wsparcia dla rodzin z dziećmi i były to:

- placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego z 14 miejscami, z której skorzystało 16 osób, prowadzona przez NGO na którą powiat wydatkował 1 804 853 zł.
- świetlica środowiskowa.

9. Uchodźcy

Tabela 13 przedstawia szczegółowe dane dotyczące pomocy udzielanej cudzoziemcom w powiecie sokołowskim w 2023 roku, z podziałem na różne grupy beneficjentów, w zależności od ich statusu prawnego. Zestawienie uwzględnia zarówno świadczenia pieniężne na utrzymanie

i naukę języka polskiego, jak i inne formy wsparcia, takie jak praca socjalna, poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne oraz pomoc w załatwianiu spraw urzędowych. Dane te pozwalają ocenić skalę pomocy i grupy objęte wsparciem w kontekście różnorodnych potrzeb cudzoziemców.

Tabela 13. Pomoc dla cudzoziemców w powiecie sokołowskim w 2023 r

Wyszczególnienie	Liczba osób/rodzin*, którym przyznano decyzją świadczenia	Kwota świadczeń w zł
Pomoc dla cudzoziemców ze statusem uchodźcy - ogółem	0	0
Świadczenia pieniężne na utrzymanie	0	0
Świadczenia pieniężne na pokrycie wydatków związanych z Nauką języka polskiego	0	0
Praca socjalna, niezbędne poradnictwo psychologiczne, Pedagogiczne i prawne, pomoc w załatwianiu spraw w instytucjach i urzędach*	0	X
Pomoc dla cudzoziemców z ochroną uzupełniającą - ogółem	1	4 205
Świadczenia pieniężne na utrzymanie	1	2 855
Świadczenia pieniężne na pokrycie wydatków związanych z Nauką języka polskiego	1	1 350
Praca socjalna, niezbędne poradnictwo psychologiczne, Pedagogiczne i prawne, pomoc w załatwianiu spraw w instytucjach i urzędach*	1	X
Pomoc dla cudzoziemców przybywających na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy (w związku z nadaniem statusu uchodźcy) – ogółem	0	0
Świadczenia pieniężne na utrzymanie	0	0
Świadczenia pieniężne na pokrycie wydatków związanych z Nauką języka polskiego	0	0
Praca socjalna, niezbędne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne, pomoc w załatwianiu spraw w instytucjach i urzędach*	0	X
Pomoc dla cudzoziemców przybywających na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy (w związku z udzieleniem ochrony uzupełniającej) – ogółem	0	0
Świadczenia pieniężne na utrzymanie	0	0
Świadczenia pieniężne na pokrycie wydatków związanych z Nauką języka polskiego	0	0
Praca socjalna, niezbędne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne, pomoc w załatwianiu spraw w instytucjach i urzędach	0	X

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych PCPR powiatu sokołowskiego.

ROZDZIAŁ II

DIAGNOZA USŁUG SPOŁECZNYCH – WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO MIESZKAŃCÓW POWIATU SOKOŁOWSKIEGO

I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej

1. Metodologia badania

Na potrzeby niniejszej diagnozy zostało przeprowadzone przez firmy IBC oraz CBM Indicator we współpracy z MCPS **badanie mieszkańców** gmin i powiatów w zakresie świadczonych usług społecznych w województwie mazowieckim. Badanie miało charakter ilościowy i zostało przeprowadzone w styczniu i lutym 2025 roku za pomocą kwestionariusza ankietowego skierowanego do mieszkańców korzystających i niekorzystających z usług społecznych. W badaniu zostało zastosowane podejście mieszane (mixed mode) obejmujące trzy techniki zbierania danych: CAWI (ankieta online), CATI (wywiady telefoniczne) oraz CAPI (wywiady bezpośrednie). **Wielkość próby dla mieszkańców powiatu sokołowskiego wyniosła 870 ankietowanych** (część pytań ze względu na ich tematykę została zadana mniejszej, dedykowanej grupie mieszkańców).

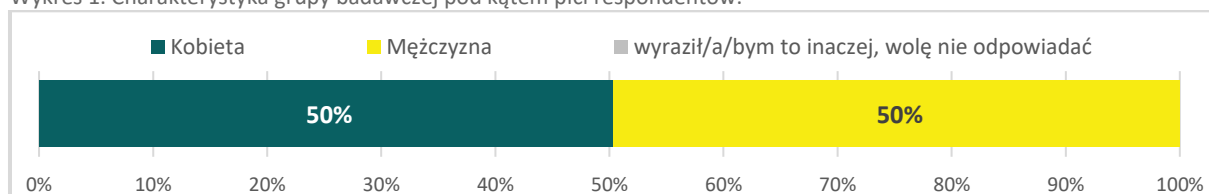
W badaniu mieszkańców gmin powiatu wyodrębniono dwie grupy: **beneficjentów usług społecznych** oraz **mieszkańców niekorzystających z usług społecznych**. Do grona beneficjentów zostały zaliczone osoby należące do pięciu podgrup i korzystające w ciągu ostatnich 3 lat z dedykowanych im usług społecznych:

- osoby starsze
- osoby z niepełnosprawnościami (w tym dzieci)
- osoby w kryzysie bezdomności
- osoby z problemami zdrowia psychicznego
- rodziny z dziećmi.

2. Charakterystyka grupy badawczej

Poniżej prezentujemy charakterystykę grupy badawczej w zakresie następujących zmiennych: płci, wieku, wykształcenia, sytuacji zawodowej, sytuacji materialnej respondentów. Grupa ta uczestniczyła w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu sokołowskiego o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla pięciu grup beneficjentów.

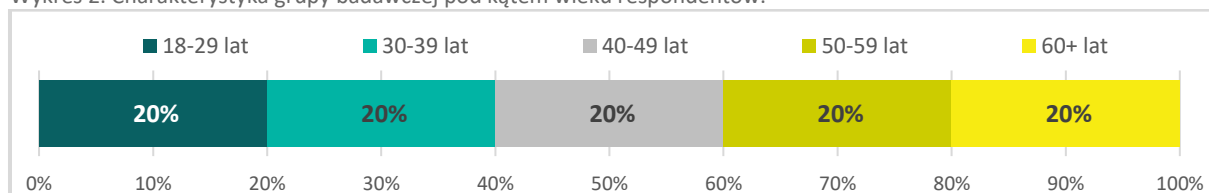
Wykres 1. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem płci respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przedmiotowym badaniu kobiety i mężczyźni stanowili po 50% badanych.

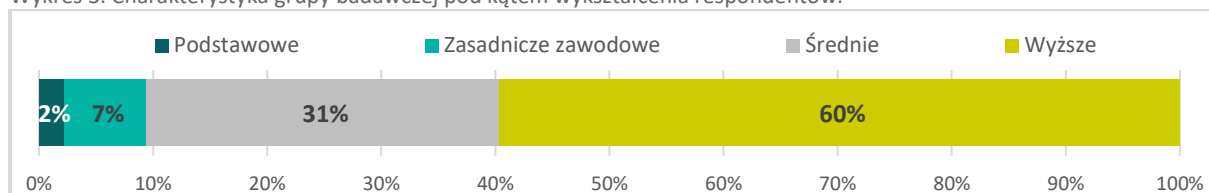
Wykres 2. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wieku respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku wieku respondentów nie odnotowano jednej dominującej grupy respondentów. W każdej z badanych grup wiekowych odnotowano około 20% ankietowanych.

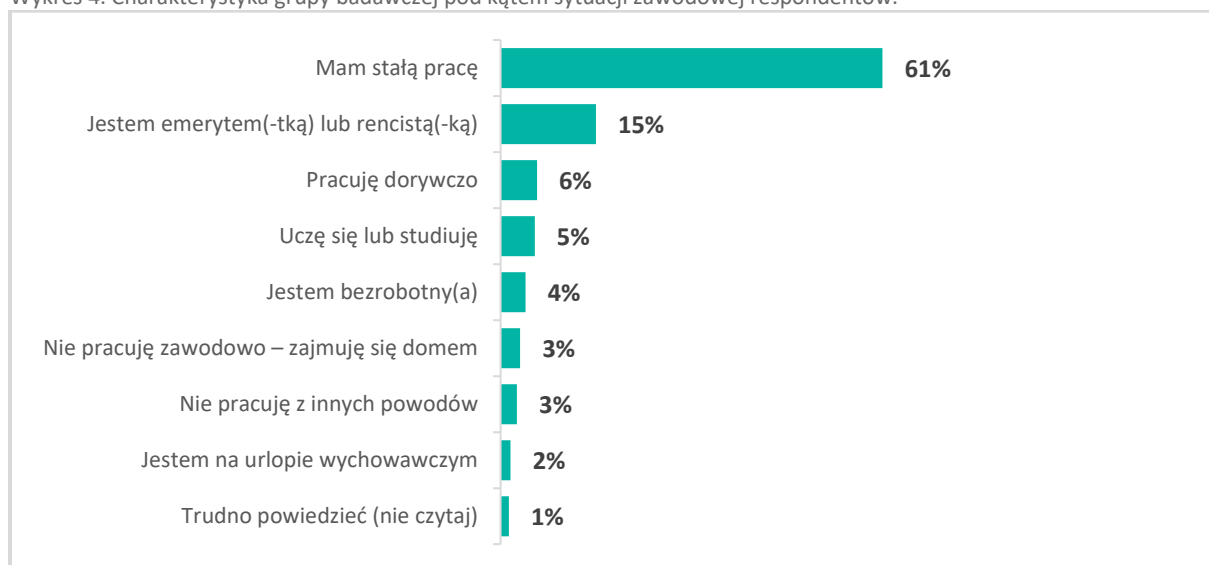
Wykres 3. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wykształcenia respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Analiza ankiet badawczych wykazała, że w przypadku wykształcenia respondentów dominującymi grupami były osoby z wykształceniem wyższym (60% badanych) i średnim (31% badanych).

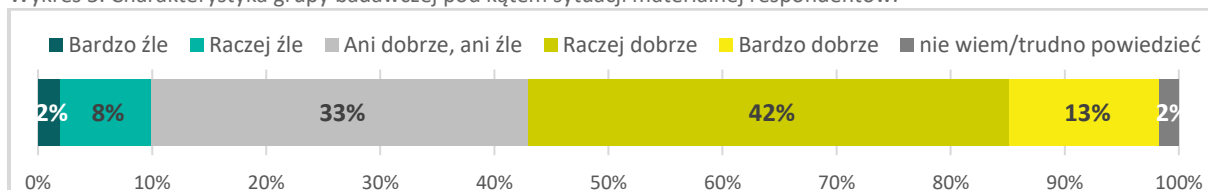
Wykres 4. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów wskazuje na przeważającą grupę osób posiadających stałą pracę (61% badanych).

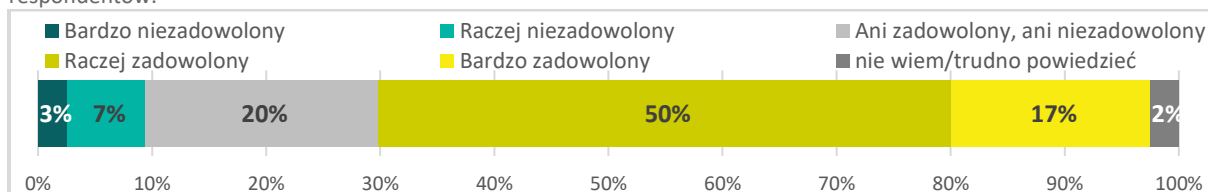
Wykres 5. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji materialnej respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Respondenci określili w przeważającej części swoją sytuację materialną jako raczej dobrą (42% badanych) oraz ani dobrą, ani złą (33% badanych).

Wykres 6. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem stopnia zadowolenia zamieszkiwania na terenie gminy przez respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

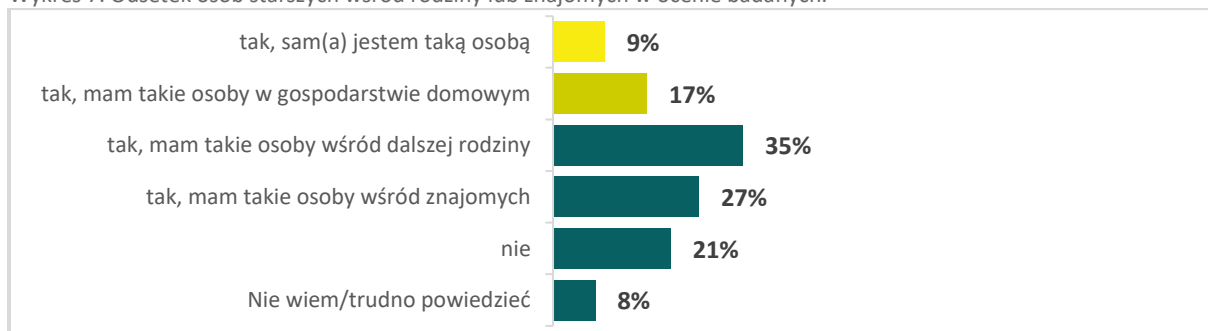
Ankietowani biorący udział w badaniu wyrazili opinię, że są raczej zadowoleni (50% badanych) oraz bardzo zadowoleni (17% badanych) z zamieszkiwania na terenie gmin powiatu sokołowskiego.

II. Opinie o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie w pięciu grupach beneficjentów

1. Usługi społeczne dla osób starszych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu sokołowskiego o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób starszych.

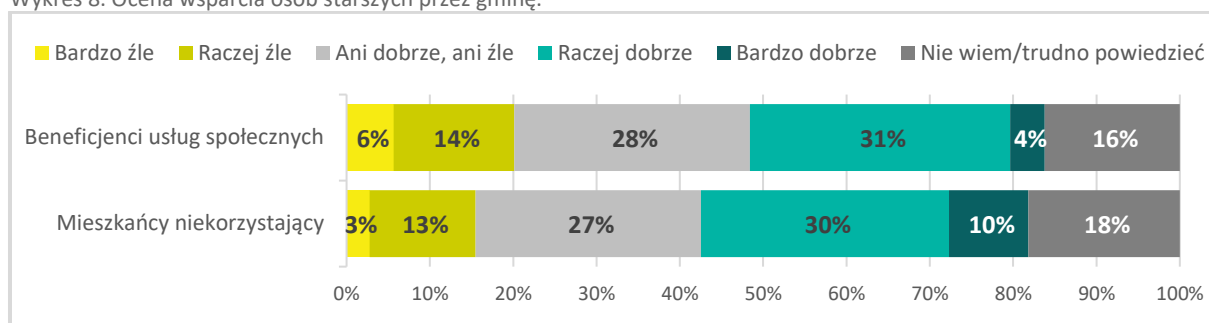
Wykres 7. Odsetek osób starszych wśród rodziny lub znajomych w ocenie badanych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców powiatu 9% stanowiły osoby starsze, dodatkowo 17% badanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym, natomiast 35% ankietowanych ma takie osoby wśród dalszej rodziny, a 27% badanych ma je wśród znajomych.

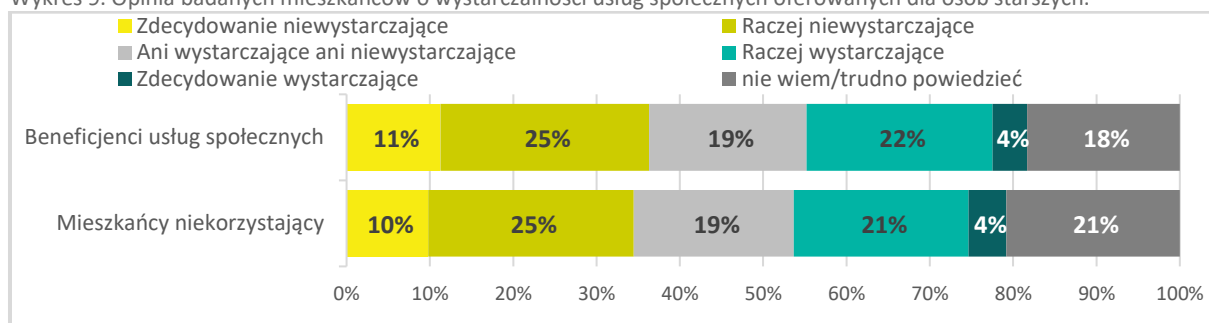
Wykres 8. Ocena wsparcia osób starszych przez gminę.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu sokołowskiego dobrze wspierają osoby starsze (35% beneficjenci usług społecznych, 40% niekorzystający z nich).

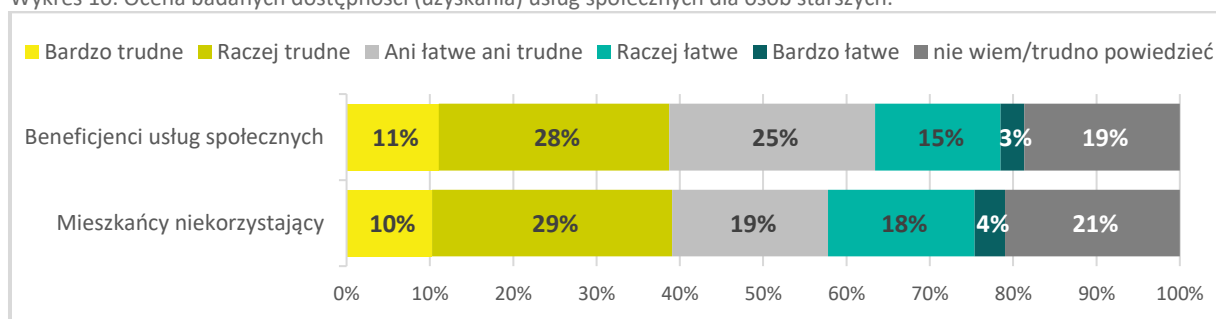
Wykres 9. Opinia badanych mieszkańców o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób starszych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że usługi oferowane przez gminy powiatu sokołowskiego osobom starszym są niewystarczające (36% beneficjenci usług społecznych, 35% niekorzystający z nich).

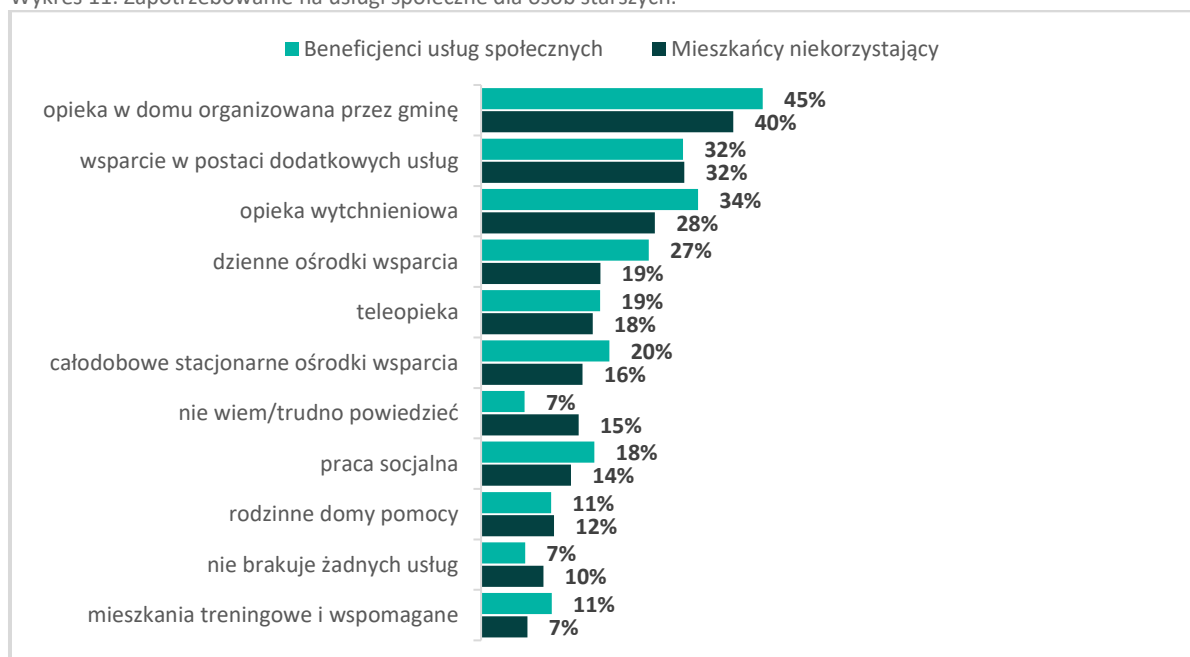
Wykres 10. Ocena badanych dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób starszych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób starszych na terenie gmin powiatu sokołowskiego jest trudne (39% beneficjenci usług społecznych, 39% niekorzystający z nich).

Wykres 11. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób starszych.

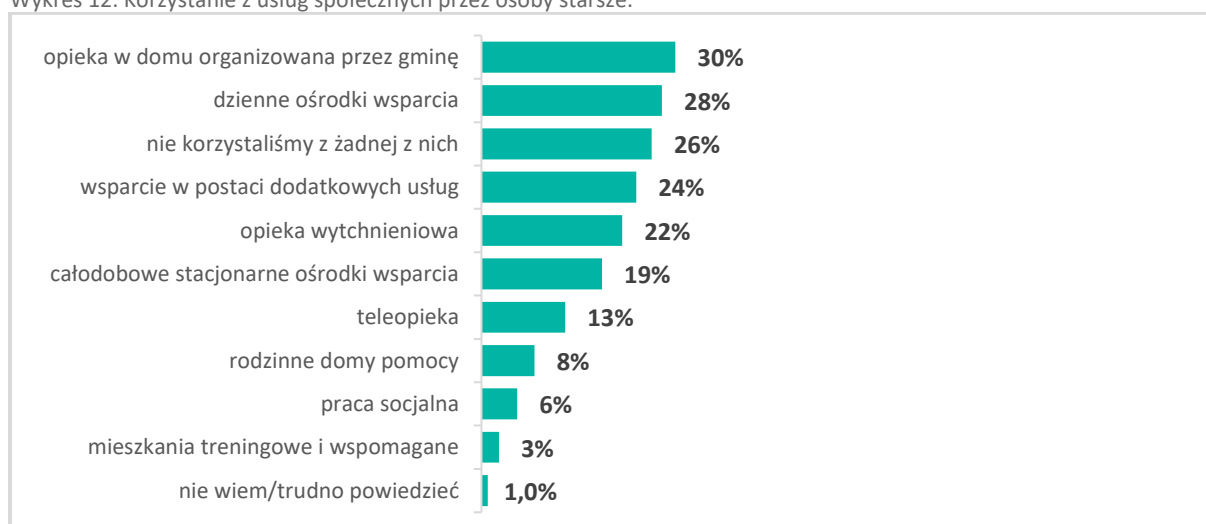

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców powiatu najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób starszych to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

Wykres 12. Korzystanie z usług społecznych przez osoby starsze.

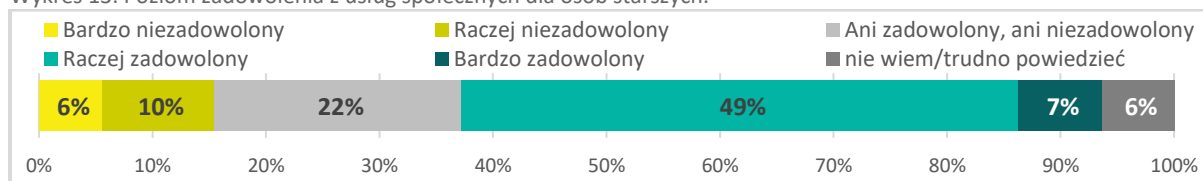
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy formularzy badawczych wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat w gminach powiatu sokołowskiego osoby starsze najczęściej korzystały z następujących usług:

- usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminę

- dziennych ośrodków wsparcia.

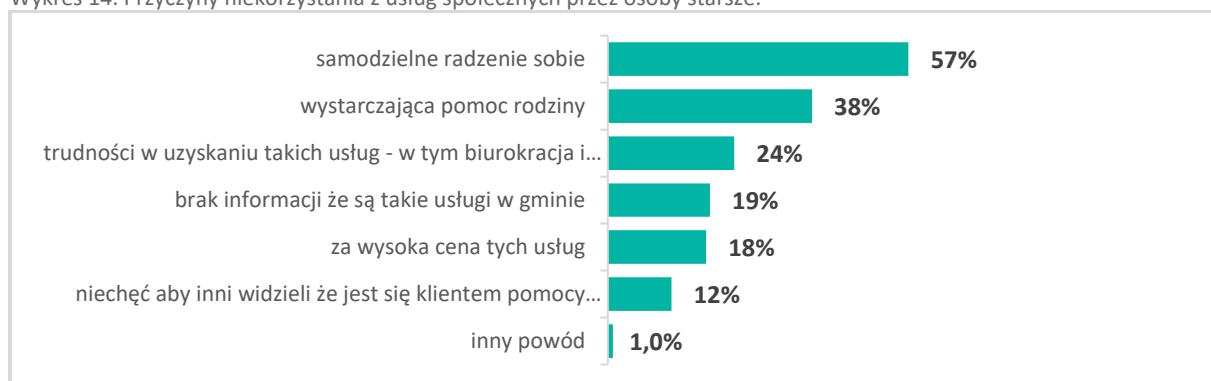
Wykres 13. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób starszych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Mieszkańcy gmin powiatu sokołowskiego korzystający z usług społecznych są z nich zadowoleni (56% zadowolonych do 16% niezadowolonych).

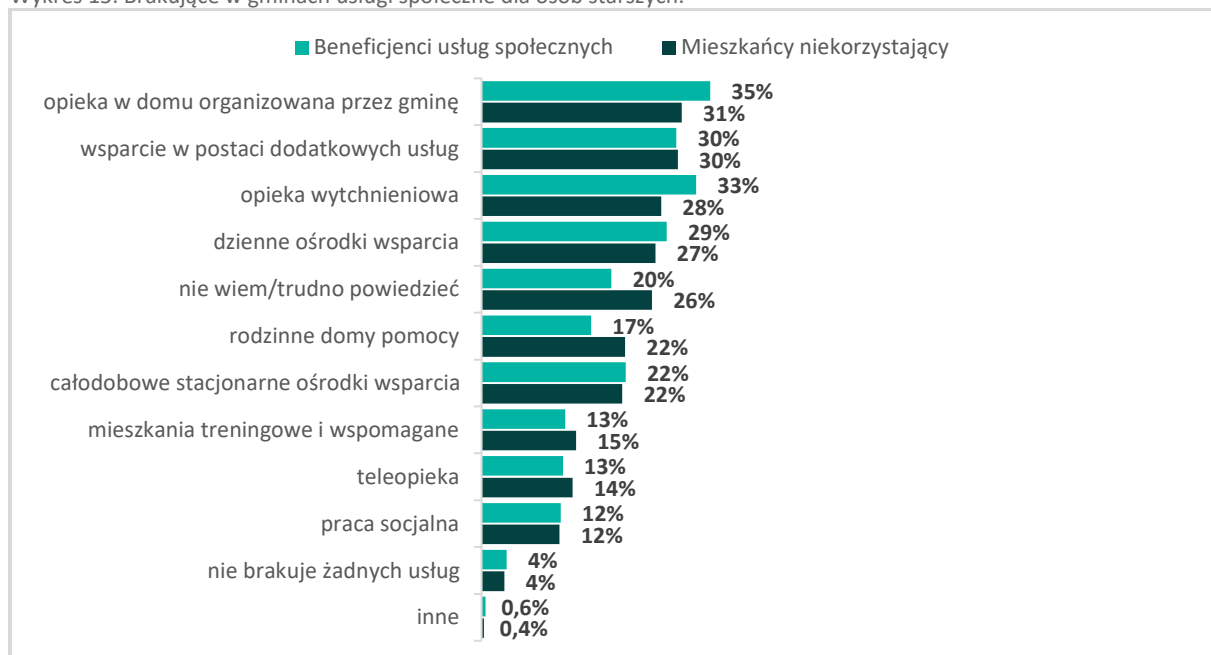
Wykres 14. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby starsze.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby starsze, które nie były objęte usługami społecznymi, jako przyczynę niekorzystania z nich wskazywały głównie, że: radzą sobie samodzielnie (57% ankietowanych), wystarcza im pomoc rodziny (38% ankietowanych) oraz na trudności w uzyskaniu takich usług, w tym biurokrację i długi czas oczekiwania na decyzje (24% ankietowanych).

Wykres 15. Brakujące w gminach usługi społeczne dla osób starszych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

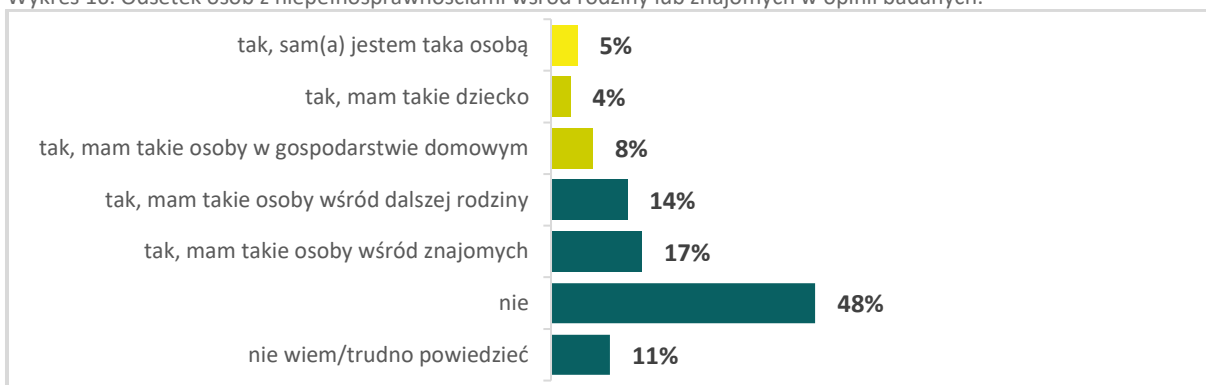
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gmin powiatu najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób starszych to:

- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu itp.)
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- dzienne ośrodki wsparcia.

2. Usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami (w tym dzieci)

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu sokołowskiego o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób z niepełnosprawnościami.

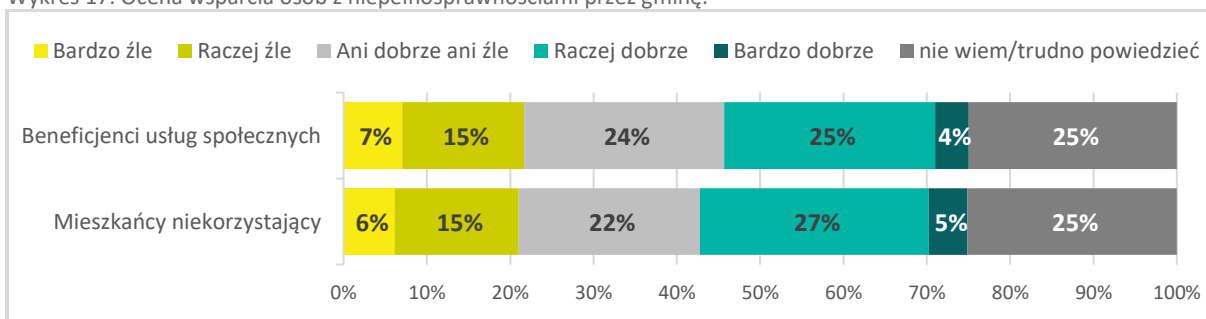
Wykres 16. Odsetek osób z niepełnosprawnościami wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców powiatu 5% stanowiły osoby z niepełnosprawnościami. Dodatkowo 4% badanych przyznało, że jest rodzicem dziecka z niepełnosprawnością, 8% ankietowanych ma takie osoby w gospodarstwie domowym, natomiast 17% badanych ma takie osoby wśród znajomych.

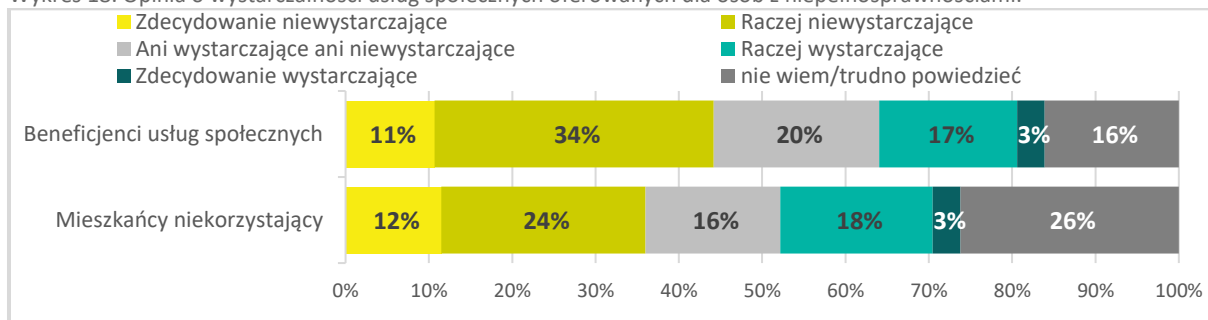
Wykres 17. Ocena wsparcia osób z niepełnosprawnościami przez gminę.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu sokołowskiego dobrze wspierają osoby z niepełnosprawnościami (29% beneficjenci usług społecznych, 32% niekorzystający z nich).

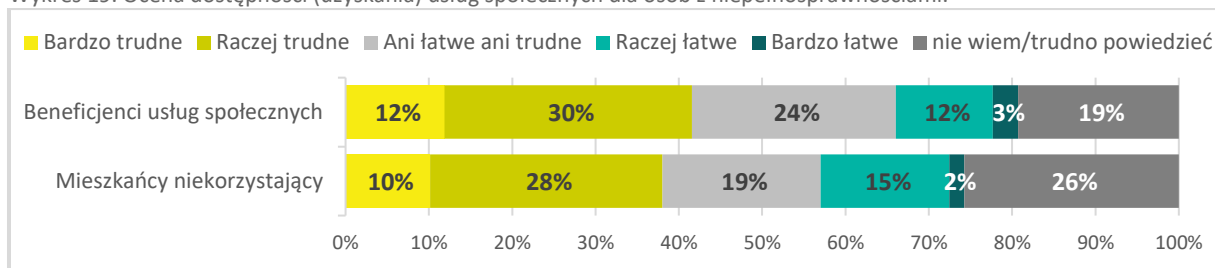
Wykres 18. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród badanych mieszkańców przeważa opinia, że usługi oferowane przez gminy powiatu sokołowskiego dla osób z niepełnosprawnościami są niewystarczające (45% beneficjenci usług społecznych, 36% niekorzystający z nich).

Wykres 19. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami na terenie gmin powiatu sokołowskiego jest trudne (42% beneficjenci usług społecznych, 38% niekorzystający z nich).

Wykres 20. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami.

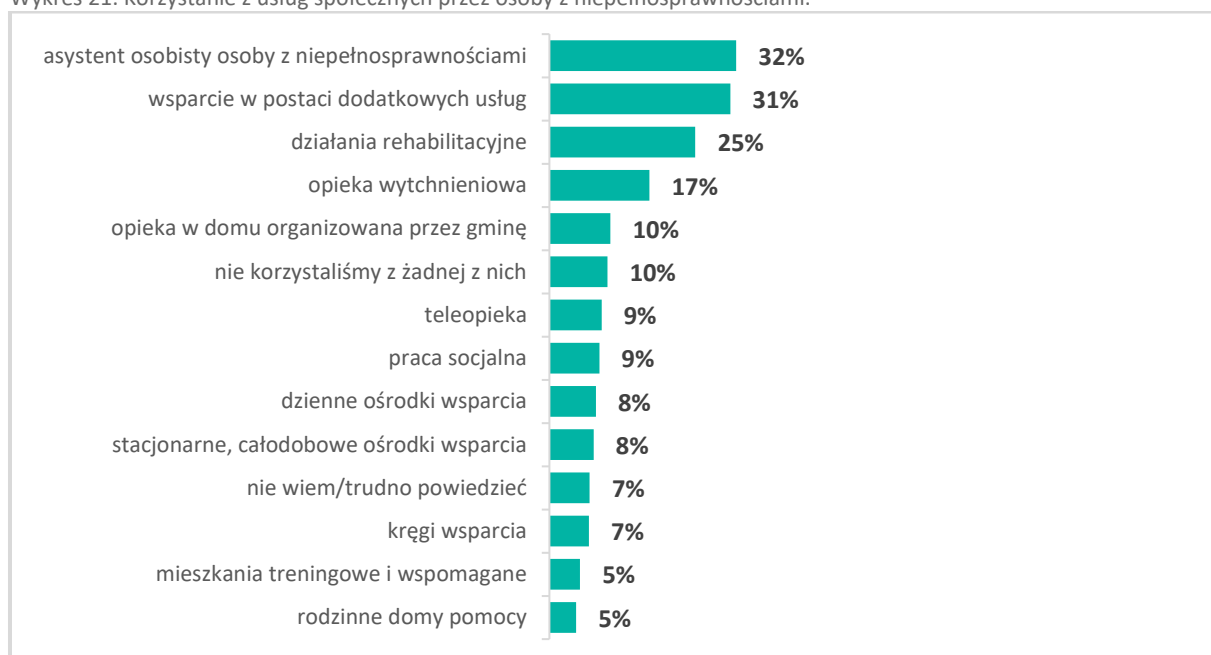

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gmin powiatu sokołowskiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami.

Wykres 21. Korzystanie z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami.

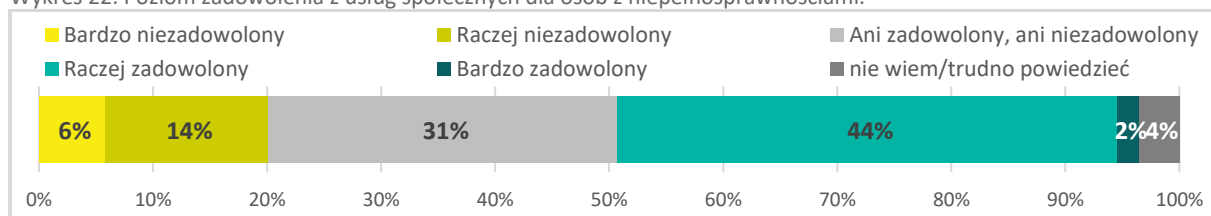

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani uznali, że w ciągu ostatnich 3 lat w gminach powiatu sokołowskiego osoby z niepełnosprawnościami najczęściej korzystały z następujących usług:

- asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnościami
- wsparcia w postaci dodatkowych usług np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu itp.)
- działań rehabilitacyjnych.

Wykres 22. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani mieszkańcy gmin powiatu sokołowskiego, korzystający z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami stwierdzili, że w większości jest z nich zadowolona (46% zadowolonych do 20% niezadowolonych).

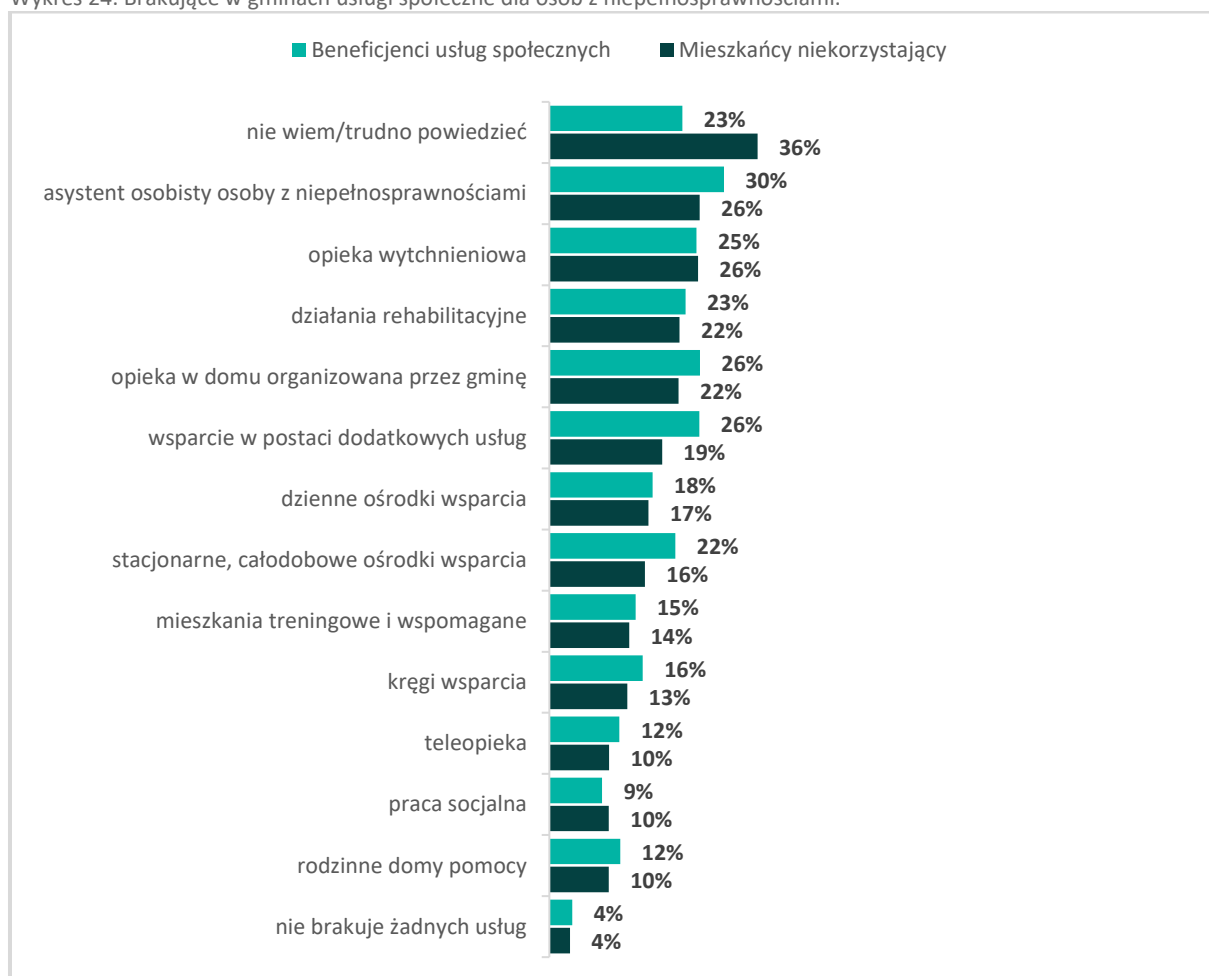
Wykres 23. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby z niepełnosprawnościami, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich wskazywały na: brak informacji o świadczeniu takich usług w gminach (43% badanych) a także na trudności w uzyskaniu dostępu takich usług, w tym: biurokracja i długi czas oczekiwania na decyzje (34% badanych) oraz na radzenie sobie samodzielnie (33% badanych) i wystarczającą pomoc rodziny (32% ankietowanych).

Wykres 24. Brakujące w gminach usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

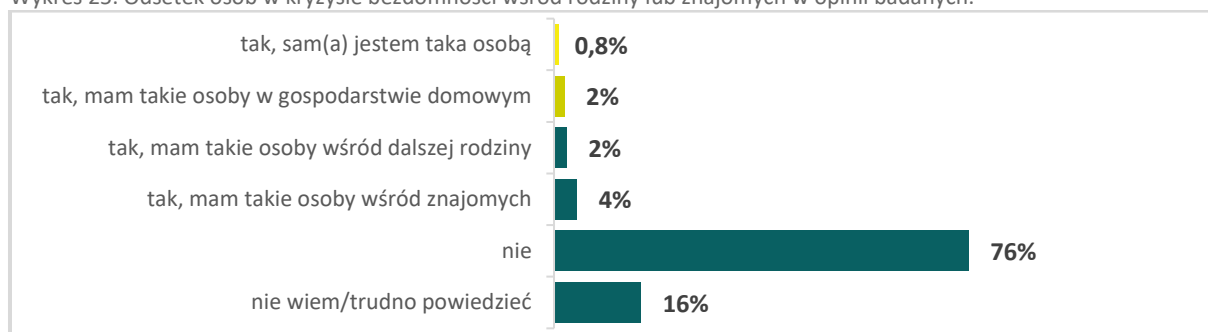
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gmin powiatu sokołowskiego najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- działania rehabilitacyjne.

3. Usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu sokołowskiego o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób w kryzysie bezdomności.

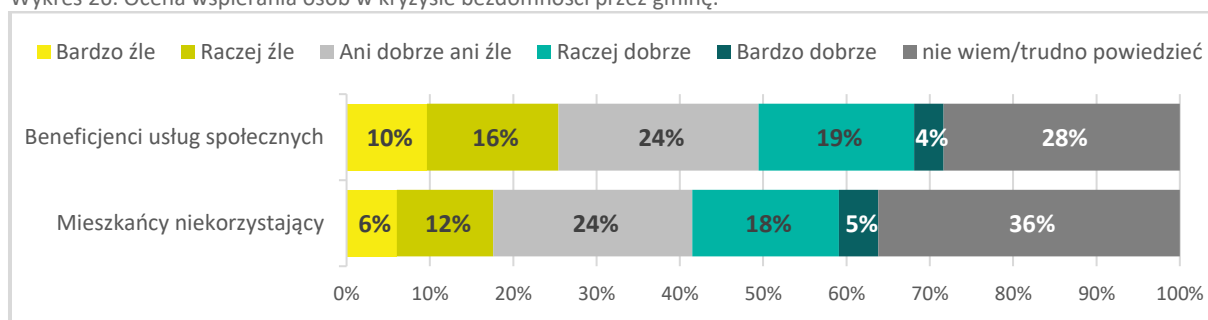
Wykres 25. Odsetek osób w kryzysie bezdomności wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gmin powiatu sokołowskiego niespełna 1% stanowiły osoby w kryzysie bezdomności. Dodatkowo 2% badanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym, 2% ankietowanych ma takie osoby wśród dalszej rodziny, natomiast 4% badanych wskazało na takie osoby wśród znajomych.

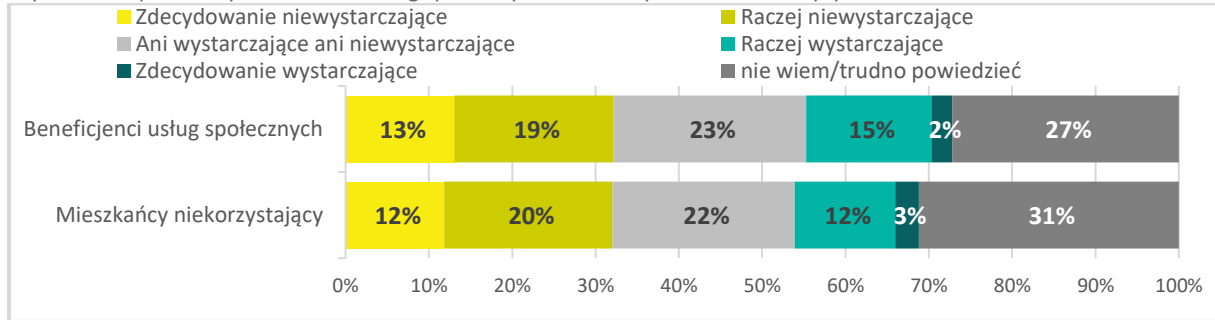
Wykres 26. Ocena wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminę.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia badanych na temat wsparcia przez gminy powiatu sokołowskiego osób w kryzysie bezdomności jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że gminy powiatu sokołowskiego źle (26% badanych) niż dobrze (23% badanych) wspierają osoby w kryzysie bezdomności. Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia w postaci usług mają odwrotne zdanie (23% badanych uważa, że wspierają dobrze, a 18% badanych, że wspierają źle).

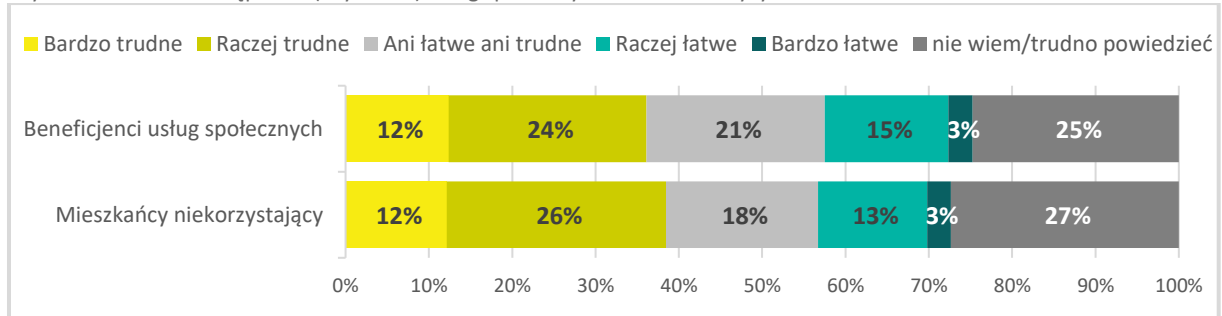
Wykres 27. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie bezdomności.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani wskazali także, że usługi oferowane osobom w kryzysie bezdomności przez gminy powiatu sokołowskiego są niewystarczające (32% beneficjenci usług społecznych, 32% niekorzystający z nich).

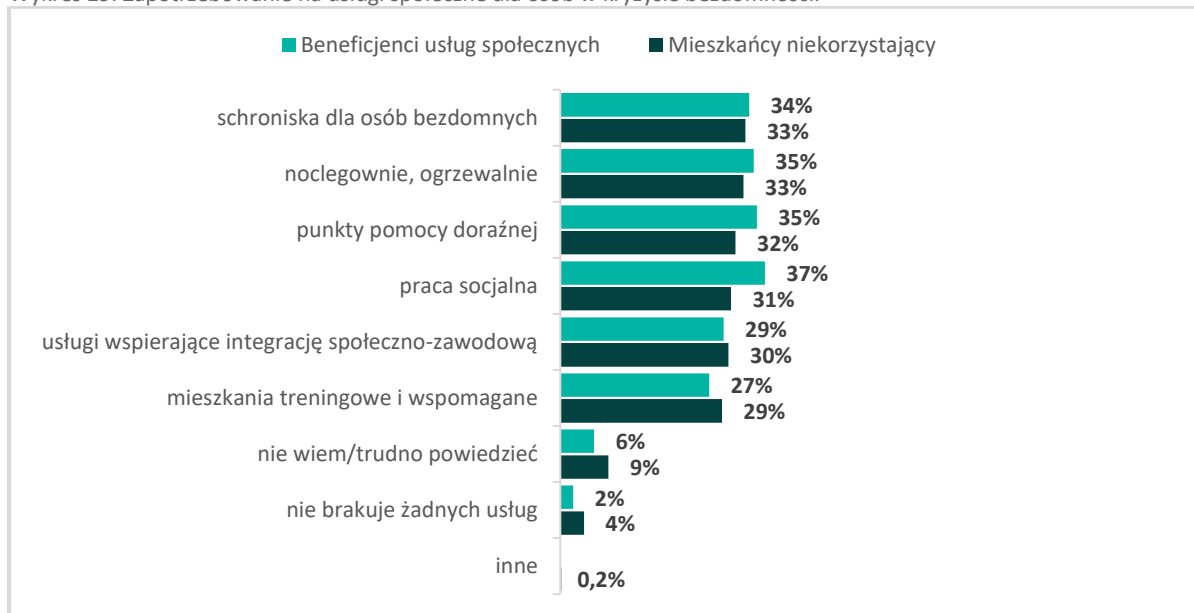
Wykres 28. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności na terenie gmin powiatu sokołowskiego jest trudne (36% beneficjenci usług społecznych, 38% niekorzystający z nich).

Wykres 29. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności.

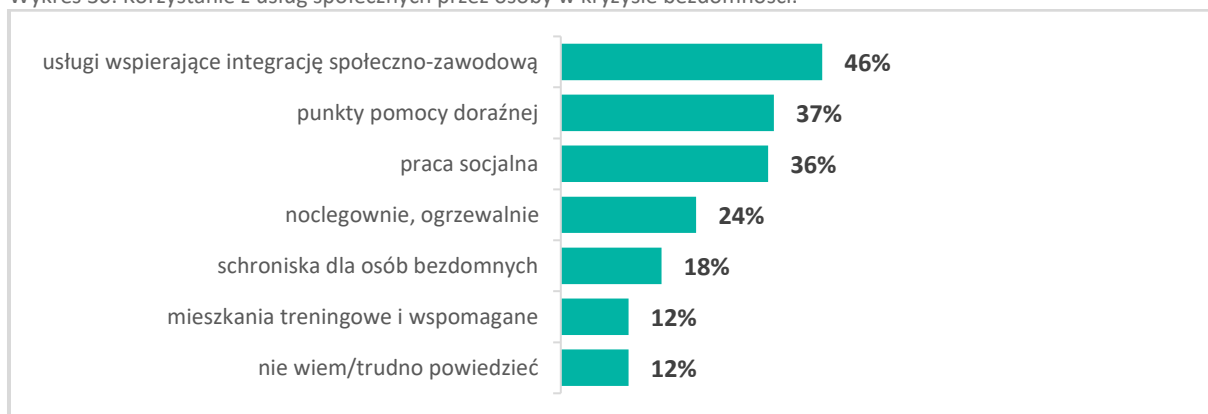

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gmin powiatu sokołowskiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności to:

- schroniska dla osób bezdomnych
- noclegownie, ogrzewalnie
- punkty pomocy doraźnej (m.in. jadłodajnie, punkty wydawania żywności i odzieży, łaźnie, punkty poradnictwa)
- praca socjalna z osobami pozostającymi w kryzysie bezdomności.

Wykres 30. Korzystanie z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności.

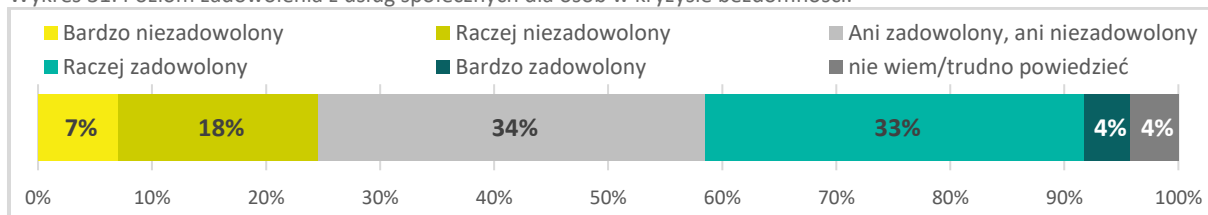

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat osoby w kryzysie bezdomności z terenu gmin powiatu sokołowskiego najczęściej korzystały z następujących usług:

- usług wspierających integrację społeczno-zawodową osób w kryzysie bezdomności
- punktów pomocy doraźnej
- pracy socjalnej.

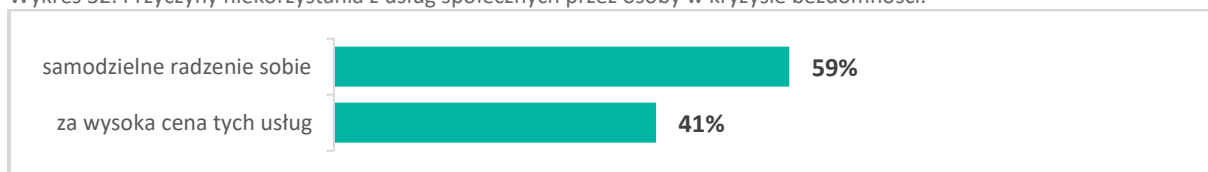
Wykres 31. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby w kryzysie bezdomności korzystające z usług społecznych wyraziły opinię, że są z nich zadowolone.

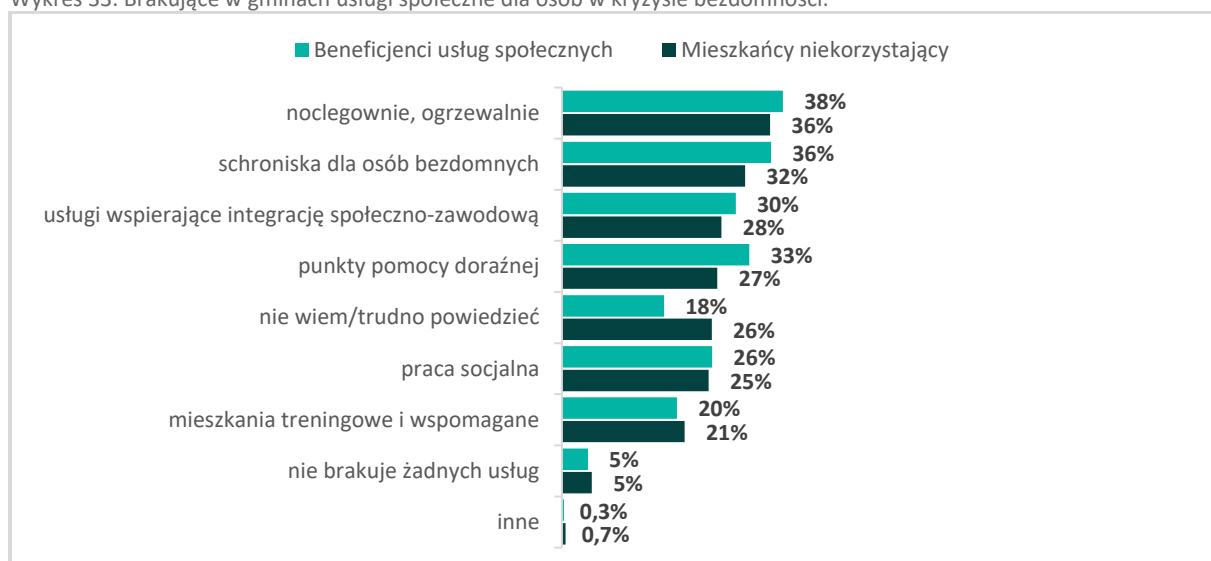
Wykres 32. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby w kryzysie bezdomności, które nie skorzystały z usług społecznych dla nich przeznaczonych jako przyczynę głównie wskazywały, że radzą sobie samodzielnie (59% badanych) oraz na zbyt wysoką cenę takich usług (41% badanych).

Wykres 33. Brakujące w gminach usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

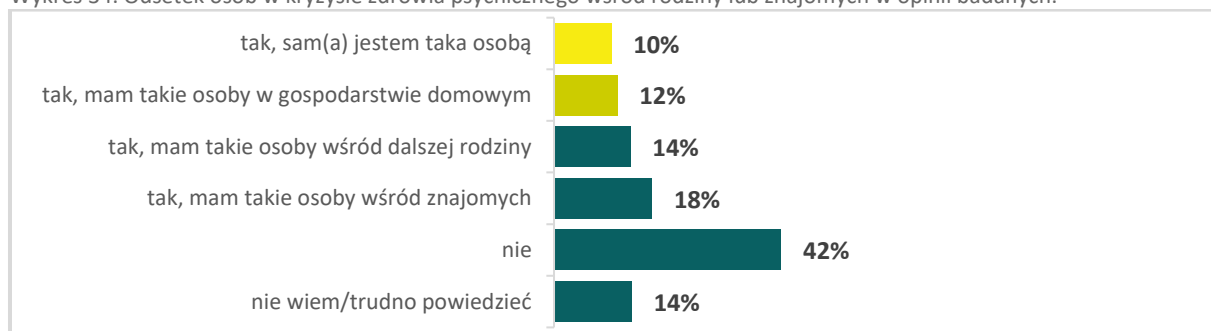
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gmin powiatu sokołowskiego najbardziej brakuje następujących usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności:

- noclegowni, ogrzewalni
- schronisk dla osób bezdomnych
- usług wspierających integrację społeczno-zawodową osób w kryzysie bezdomności
- punktów pomocy doraźnej.

4. Usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu sokołowskiego o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.

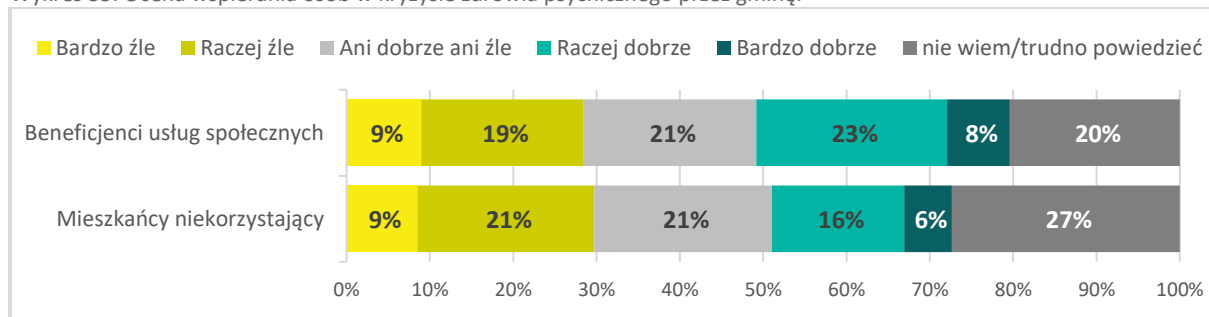
Wykres 34. Odsetek osób w kryzysie zdrowia psychicznego wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców 10% stanowiły osoby w kryzysie zdrowia psychicznego. Dodatkowo 12% ankietowanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym, 14% uczestników badania przyznało, że ma takie osoby wśród dalszej rodziny, a 18% badanych ma je wśród znajomych.

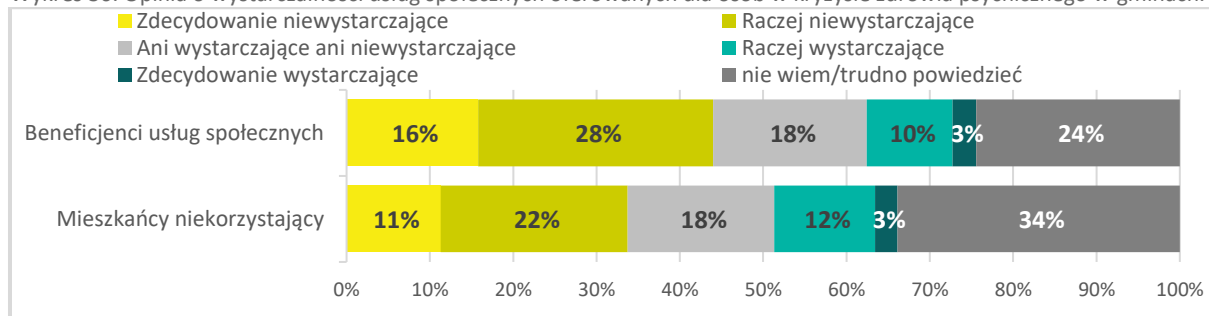
Wykres 35. Ocena wspierania osób w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia badanych na temat wsparcia przez gminy powiatu sokołowskiego osób w kryzysie zdrowia psychicznego jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że gminy dobrze (31% badanych) niż źle (28% badanych) wspierają osoby w kryzysie zdrowia psychicznego. Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia mają odwrotne zdanie (30% badanych uważa, że wspierają je źle, a 22% badanych uważa, że wspierają je dobrze).

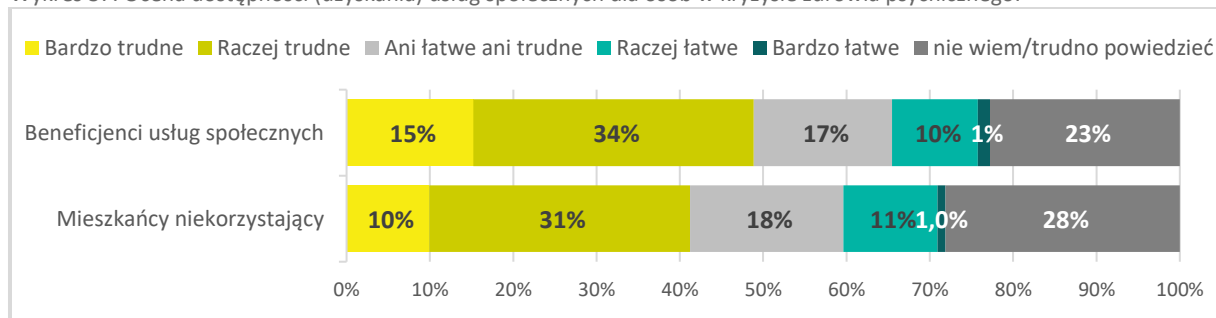
Wykres 36. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminach.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Uczestniczący w badaniu mieszkańcy stwierdzili, że usługi oferowane osobom w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminy powiatu sokołowskiego są niewystarczające (44% beneficjenci usług społecznych, 33% niekorzystający z nich).

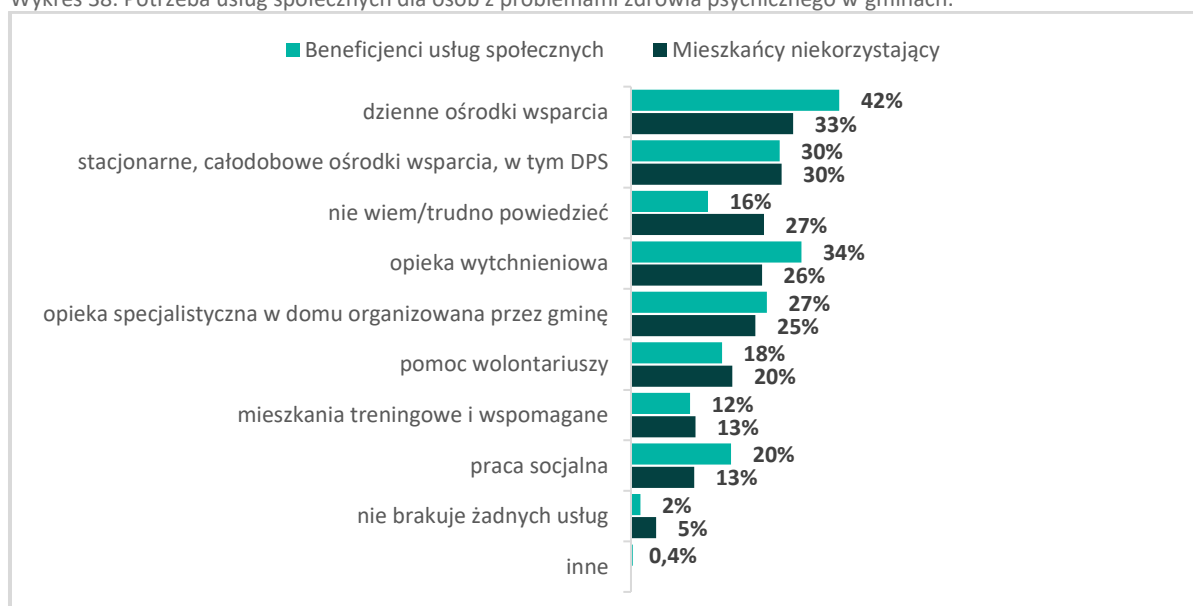
Wykres 37. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego na terenie gmin powiatu sokołowskiego jest trudne (49% beneficjenci usług społecznych, 41% niekorzystający z nich).

Wykres 38. Potrzeba usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego w gminach.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gmin powiatu sokołowskiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- **dzielne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi**
- **stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia**
- **wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).**

Wykres 39. Korzystanie z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.

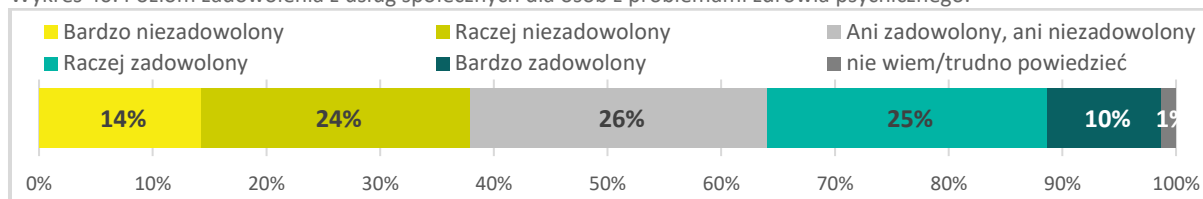

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat osoby w kryzysie zdrowia psychicznego z terenu gmin powiatu sokołowskiego najczęściej korzystały z następujących usług:

- **dienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi**
- **stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia.**

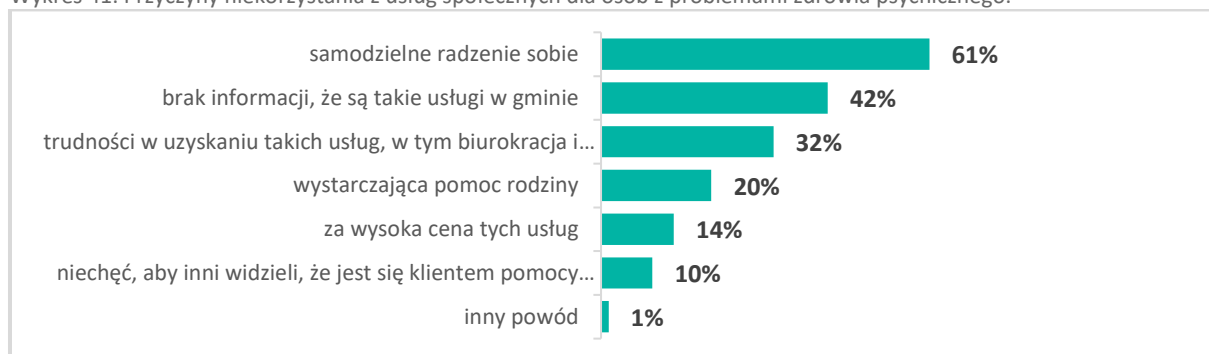
Wykres 40. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród ankietowanych z terenu gmin powiatu sokołowskiego korzystających z usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego większość wyraziło swoje niezadowolenie z poziomu ich świadczenia (38% niezadowolonych do 35% zadowolonych).

Wykres 41. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby z problemami zdrowia psychicznego, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich głównie wskazywały na: samodzielne radzenie sobie (61% ankietowanych) oraz brak informacji, że takie usługi są świadczone w gminach (42% badanych).

Wykres 42. Brakujące w gminach usługi społeczne dla osób z problemami zdrowia psychicznego.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

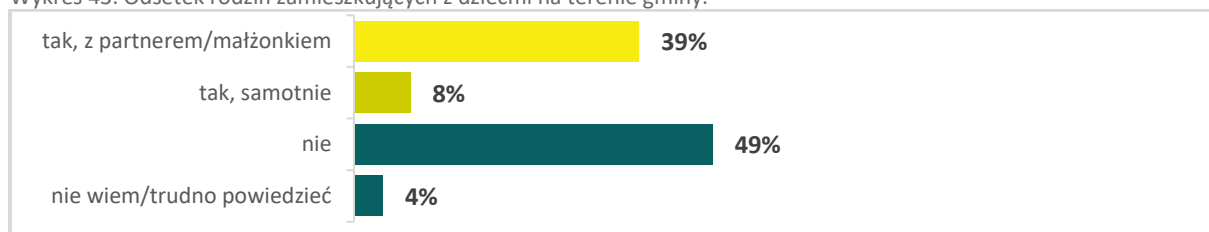
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gmin powiatu sokołowskiego najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia.

5. Usługi społeczne dla rodzin z dziećmi

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu sokołowskiego o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla rodzin z dziećmi.

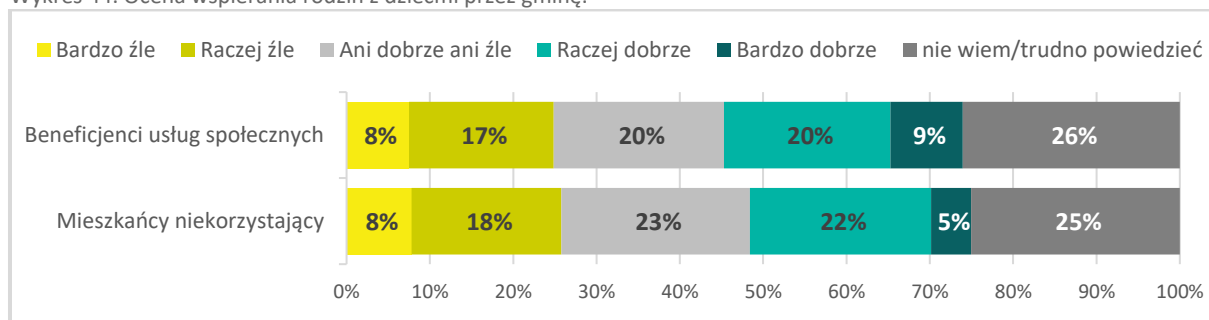
Wykres 43. Odsetek rodzin zamieszkujących z dziećmi na terenie gminy.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców powiatu 39% ankietowanych stanowiły rodziny z dziećmi. Dodatkowo 8% uczestników badania przyznało, że mieszka samotnie z dziećmi, natomiast 49% badanych nie posiada dzieci.

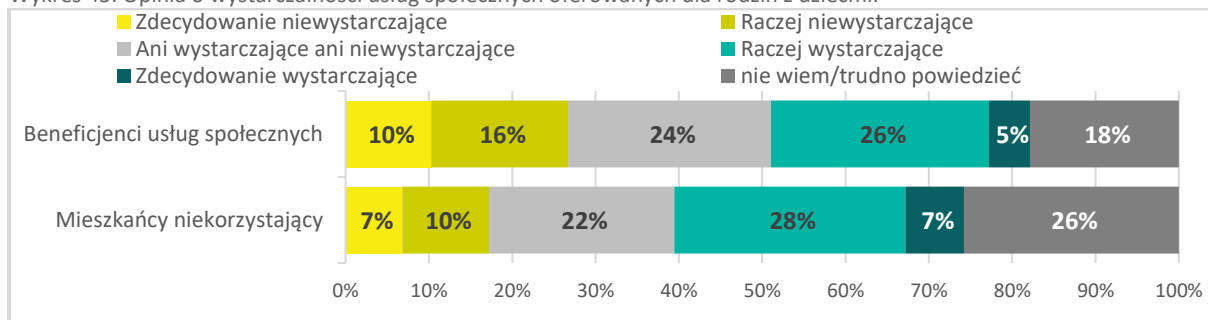
Wykres 44. Ocena wspierania rodzin z dziećmi przez gminę.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców nieco przeważa zdanie, że gminy powiatu sokołowskiego dobrze wspierają rodziny z dziećmi (29% beneficjenci usług społecznych, 27% niekorzystający z nich).

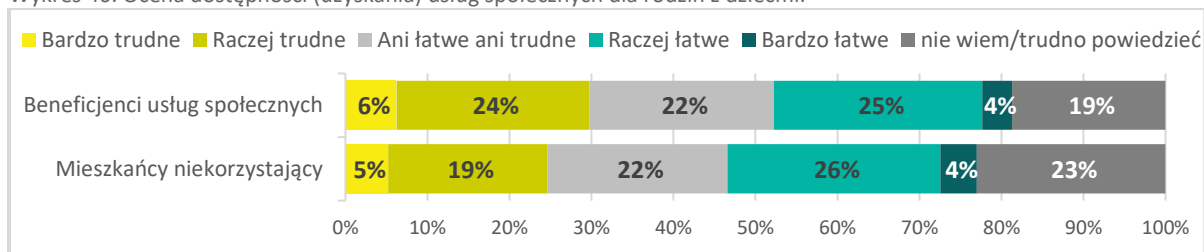
Wykres 45. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla rodzin z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestników procesu badawczego przeważa opinia, że usługi oferowane rodzinom z dziećmi przez gminy powiatu sokołowskiego są wystarczające (31% beneficjenci usług społecznych, 35% niekorzystający z nich).

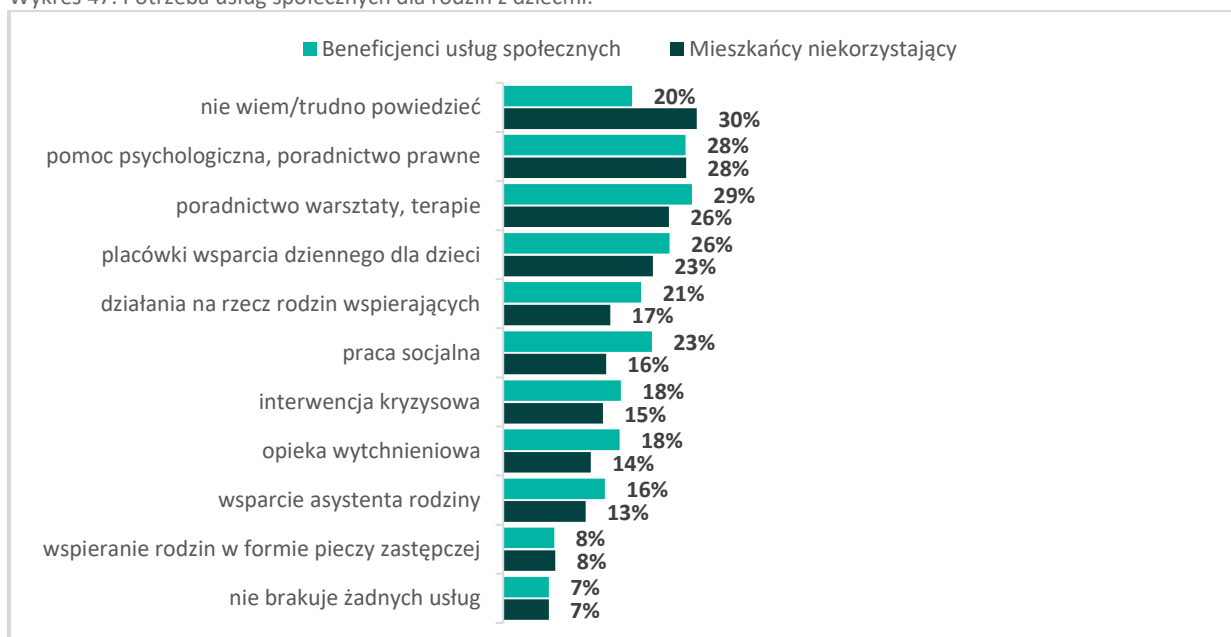
Wykres 46. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla rodzin z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia o stopniu trudności w uzyskaniu usług społecznych dla rodzin z dziećmi na terenie gmin powiatu sokołowskiego jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych nieco częściej przyznają, że uzyskanie ww. usług jest trudne (30% ankietowanych) niż jest łatwe (29% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych mają odwrotne zdanie (30% ankietowanych uznało, że ich uzyskanie jest łatwe, a 24% badanych, że jest trudne).

Wykres 47. Potrzeba usług społecznych dla rodzin z dziećmi.

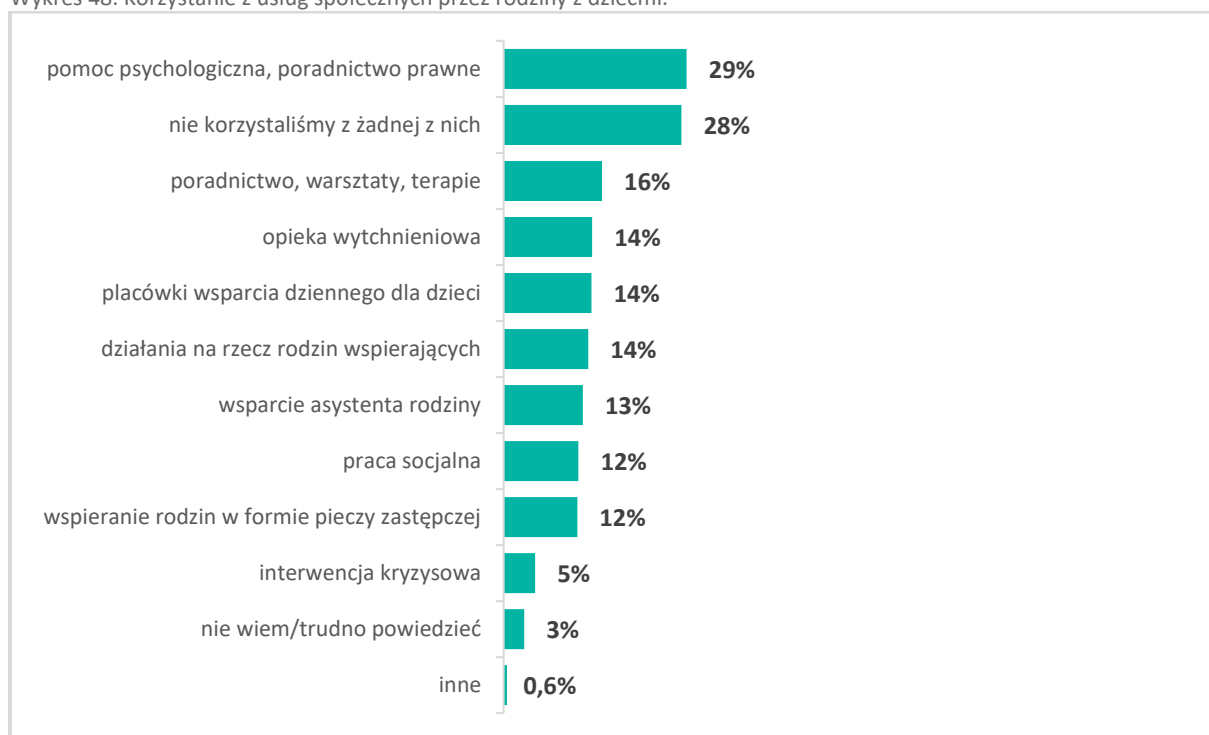

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gmin powiatu sokołowskiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- poradnictwo, warsztaty, terapie
- placówki wsparcia dziennego dla dzieci
- działania na rzecz rodzin wspierających.

Wykres 48. Korzystanie z usług społecznych przez rodziny z dziećmi.

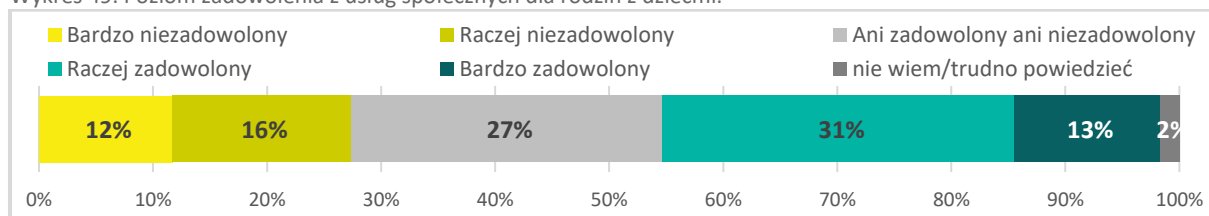

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat rodziny z dziećmi z terenu gmin powiatu sokołowskiego najczęściej korzystały z następujących usług:

- pomocy psychologicznej, poradnictwa prawnego
- poradnictwa, warsztatów, terapii.

Wykres 49. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla rodzin z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród ankietowanych z terenu gmin powiatu sokołowskiego korzystających z usług społecznych dla rodzin z dziećmi większość wyraziła swoje zadowolenie z poziomu ich świadczenia (44% zadowolonych do 28% niezadowolonych).

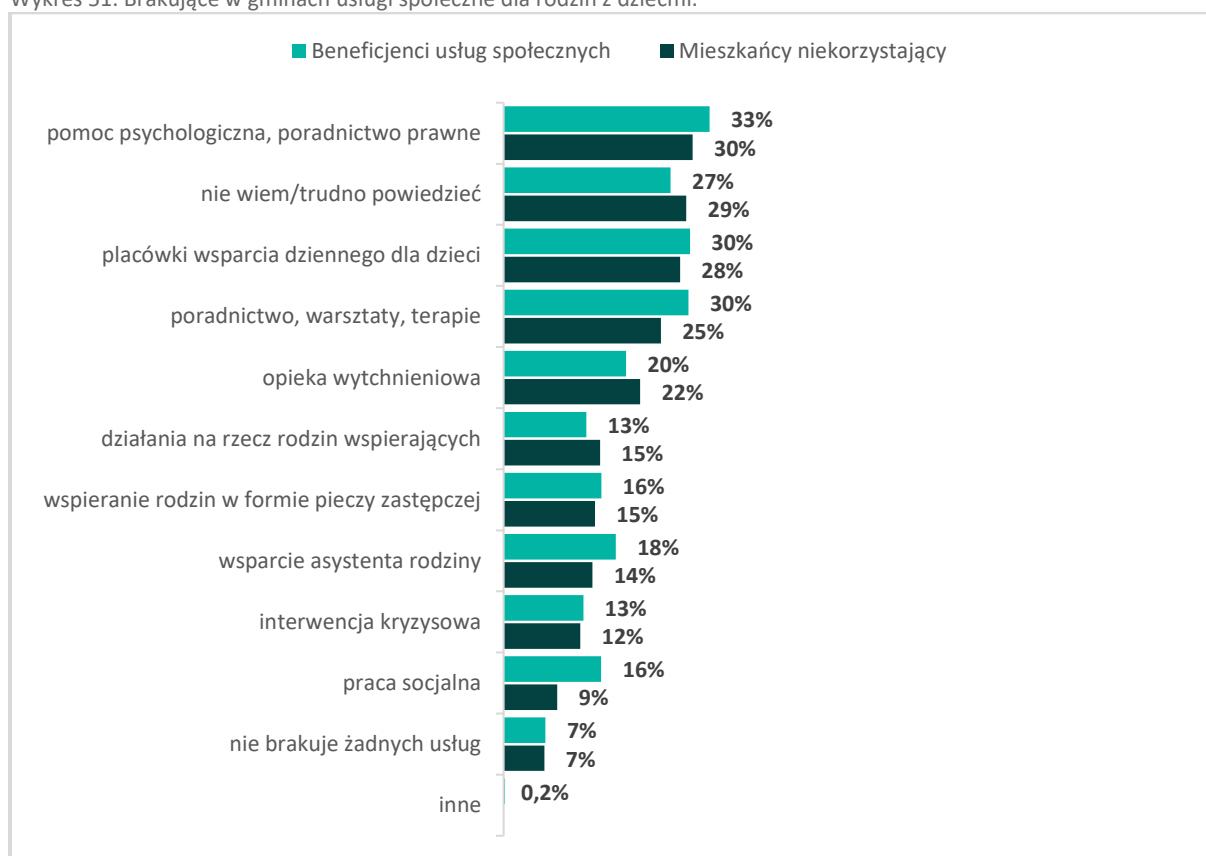
Wykres 50. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez rodziny z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Rodziny z dziećmi, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich głównie wskazywały na: radzenie sobie samodzielnie z problemami (64% ankietowanych) oraz trudności w uzyskaniu takich usług, w tym biurokrację i długi czas oczekiwania na decyzje (22% badanych) i brak informacji, że są takie usługi na terenie gminy (21% badanych).

Wykres 51. Brakujące w gminach usługi społeczne dla rodzin z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

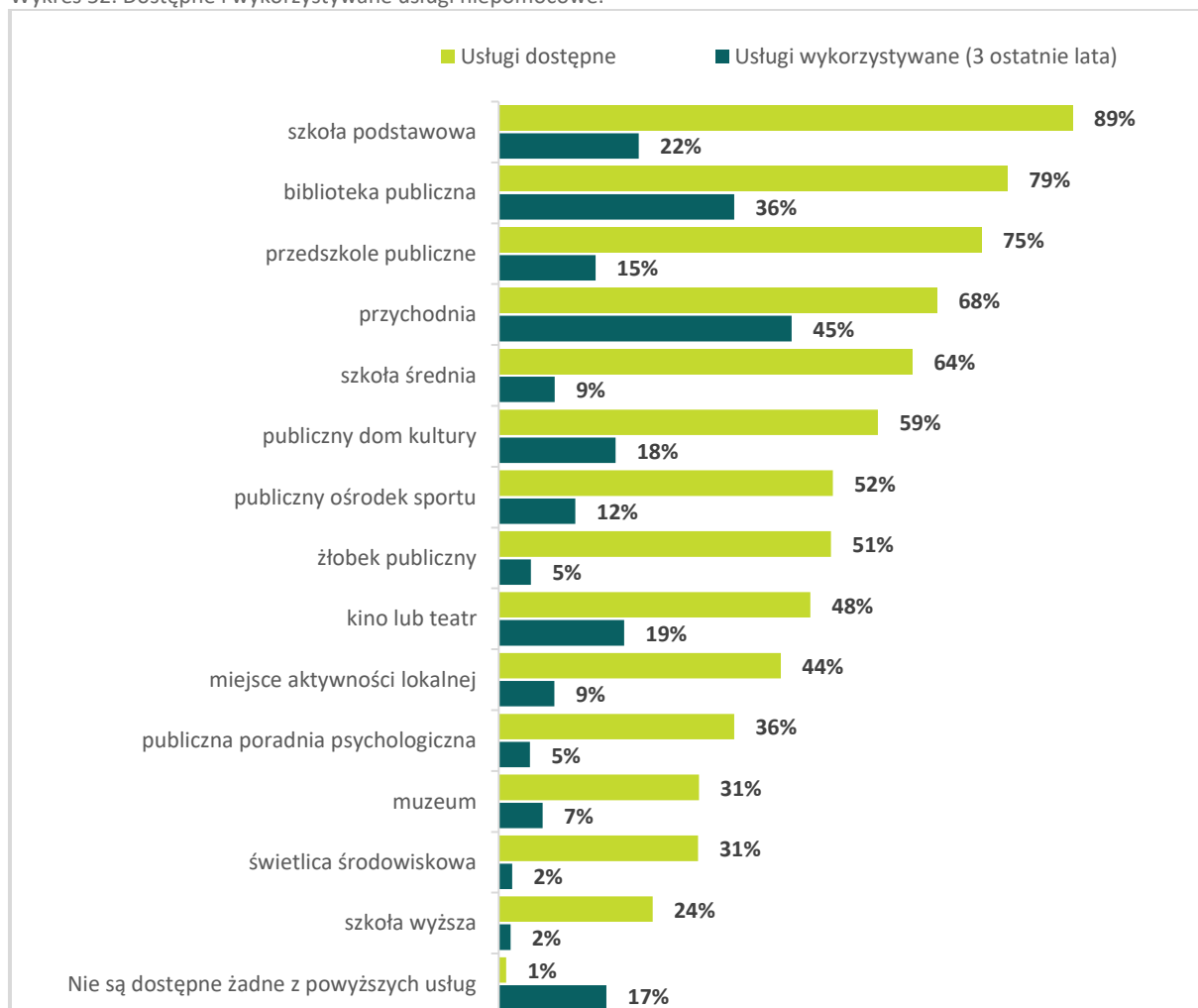
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gmin powiatu sokołowskiego najbardziej brakujące usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- placówki wsparcia dziennego dla dzieci
- poradnictwo, warsztaty, terapie.

6. Usługi niepomocowe dostępne w powiecie

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu sokołowskiego o realizowanych na jej terenie usługach niepomocowych.

Wykres 52. Dostępne i wykorzystywane usługi niepomocowe.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem mieszkańców gmin powiatu sokołowskiego na jej terenie są dostępne różne niepomocowe usługi społeczne. Najczęściej wskazywane to:

- szkoła podstawowa (89% ankietowanych)
- biblioteka publiczna (79% ankietowanych)
- przedszkole publiczne (75% ankietowanych)
- przychodnia (68% ankietowanych)
- szkoła średnia (64% ankietowanych)
- publiczny dom kultury (59% ankietowanych)

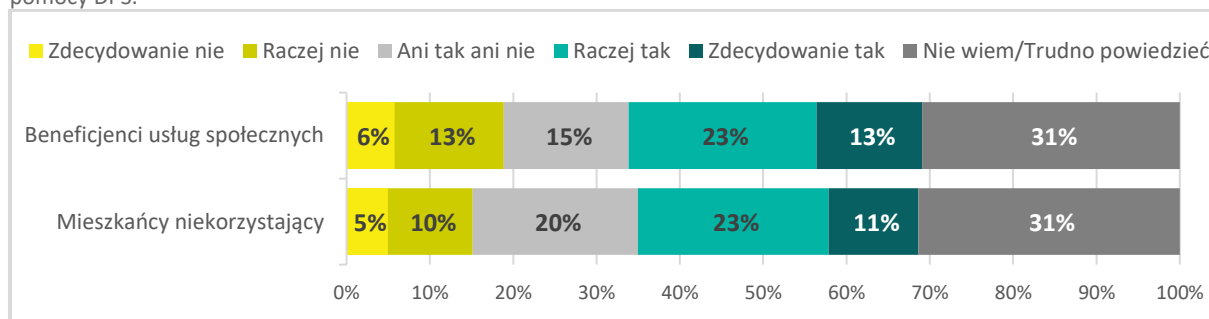
- publiczny ośrodek sportu (52% ankietowanych)
- żłobek publiczny (51% ankietowanych).

Natomiast najczęściej wykorzystywaną w ciągu ostatnich 3 lat usługą społeczną według respondentów jest przychodnia (45% badanych) oraz biblioteka (36% badanych).

7. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu sokołowskiego o potrzebie zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych.

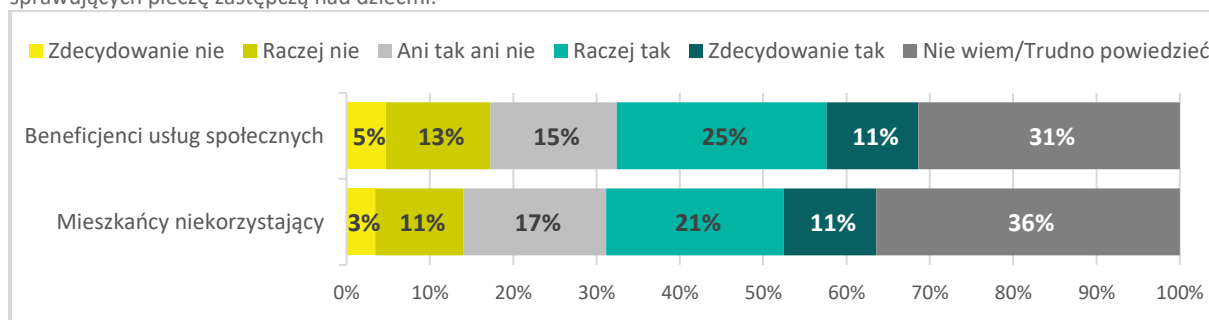
Wykres 53. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla osób, które potrzebują pomocy DPS.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gmin powiatu sokołowskiego przeważała opinia, że usługi społeczne dla osób, które potrzebują wsparcia w postaci umieszczenia ich w domu pomocy społecznej wymagają większego zaangażowania się instytucji powiatowych (36% beneficjenci usług społecznych, 34% niekorzystający z nich).

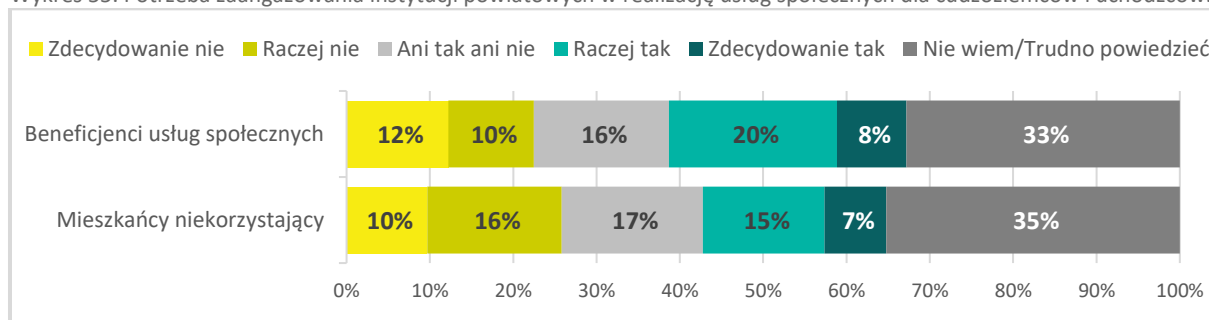
Wykres 54. Potrzeba zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla rodzin lub osób sprawujących pieczę zastępczą nad dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gmin powiatu sokołowskiego przeważała opinia, że usługi społeczne dla osób, które sprawują pieczę zastępczą nad dziećmi wymagają większego zaangażowania się instytucji powiatowych (36% beneficjenci usług społecznych, 32% niekorzystający z nich).

Wykres 55. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla cudzoziemców i uchodźców.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gmin powiatu sokołowskiego w przypadku większego zaangażowania się instytucji powiatowych w usługi społeczne dla cudzoziemców i uchodźców opinie były podzielone. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że należy wzmocnić takie działania (28% badanych uważa, że wymagają wzmocnienia, a 22% badanych uważa, że wzmocnienia nie wymagają). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych mają odwrotne zdanie (26% badanych uważa, że nie wymagają wzmocnienia, a 22% badanych uważa, że wymagają wzmocnienia).

ROZDZIAŁ III

DIAGNOZA USŁUG SPOŁECZNYCH – WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO INSTYTUCJI ŚWIADCZĄCYCH USŁUGI SPOŁECZNE W POWIECIE SOKOŁOWSKIM

I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej

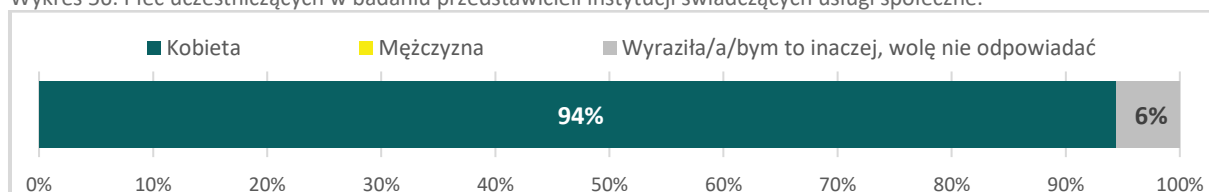
1. Metodologia badania

W ramach niniejszej diagnozy zostało również przeprowadzone przez firmy IBC oraz CBM Indicator we współpracy z MCPS badanie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w zakresie podejścia instytucji do rozwoju świadczonych usług społecznych w województwie mazowieckim. Badanie miało charakter ilościowy i zostało przeprowadzone w lutym i marcu 2025 roku za pomocą kwestionariusza ankietowego skierowanego do przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne i zdrowotne. W badaniu zostało zastosowane podejście mieszane (mixed mode) obejmujące trzy techniki zbierania danych: CAWI (ankieta online), CATI (wywiady telefoniczne) oraz CAPI (wywiady bezpośrednie). **W powiecie sokołowskim przeprowadzono 18 wywiadów z przedstawicielami ww. instytucji** (część pytań ze względu na ich tematykę została zadana mniejszej, dedykowanej grupie przedstawicieli instytucji). Liczebność jest zbyt mała do wykonania analiz ilościowych ($n < 30$), dlatego dane mają charakter jakościowy.

2. Charakterystyka grupy badawczej

Poniżej prezentujemy charakterystykę grupy badawczej w zakresie następujących zmiennych: płci, wieku, stanowiska, stażu pracy, podmiotu prowadzącego, nazwy instytucji. Grupa ta uczestniczyła w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne i zdrowotne w zakresie podejścia instytucji do rozwoju świadczonych usług społecznych w gminach powiatu sokołowskiego.

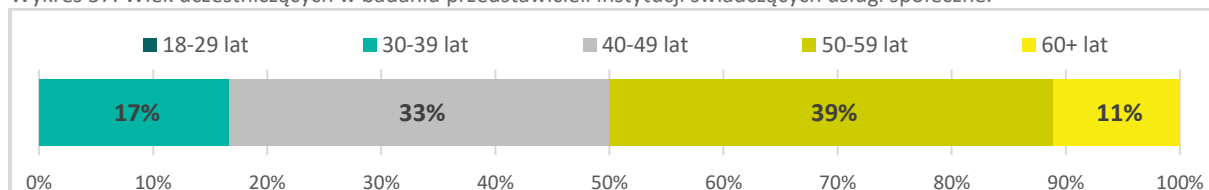
Wykres 56. Płeć uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przedmiotowym badaniu dominującą grupą respondentów pod kątem płci były kobiety (stanowiły 94% badanych).

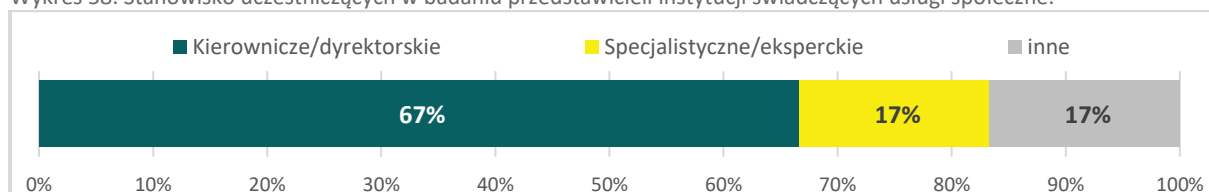
Wykres 57. Wiek uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku wieku respondentów reprezentowali oni cztery grupy wiekowe, wśród których dominowały osoby w przedziale 50-59 lat (39% badanych).

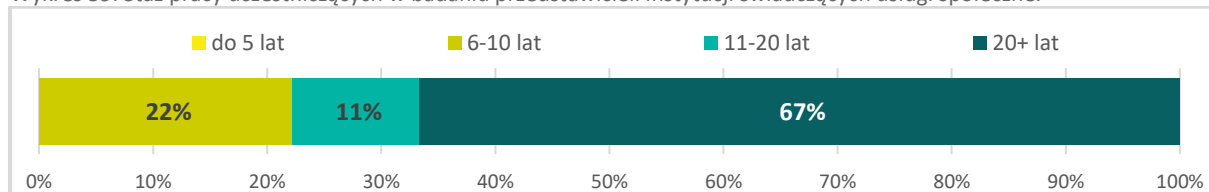
Wykres 58. Stanowisko uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku stanowiska respondentów reprezentowali oni tylko dwie grupy zawodowe, wśród których dominującą byli kierownicy/dyrektorzy (67% ankietowanych).

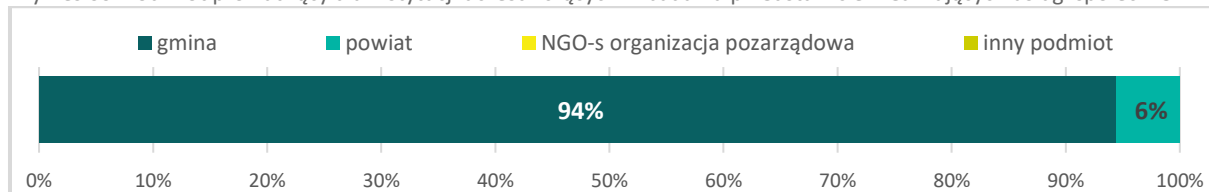
Wykres 59. Staż pracy uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku stażu pracy respondentów reprezentowali oni trzy grupy doświadczenia, wśród których dominującą była ta w przedziale powyżej 20 lat (67% ankietowanych).

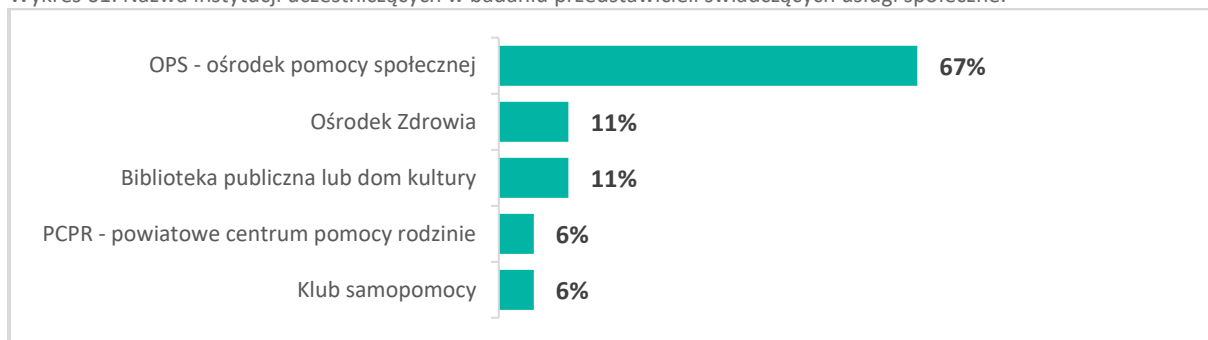
Wykres 60. Podmiot prowadzący dla instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli realizujących usługi społeczne.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku podmiotu prowadzącego dla instytucji uczestniczących w badaniu został zidentyfikowane dwa podmioty: gmina i powiat, przy czym podmioty gminne były w znacznej przewadze (96% badanych).

Wykres 61. Nazwa instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne.

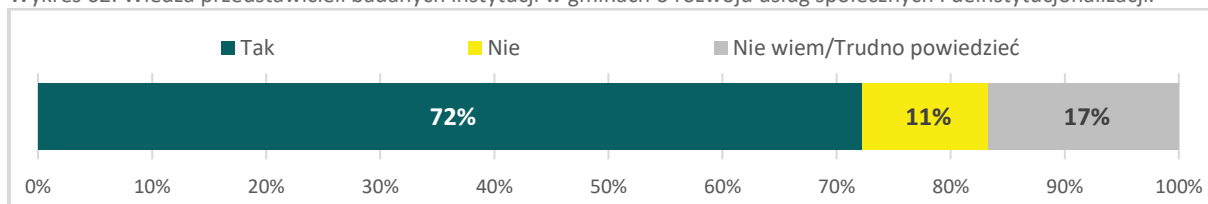
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku nazwy instytucji uczestniczących w badaniu zostało zidentyfikowanych pięć podmiotów, przy czym dominującym był ośrodek pomocy społecznej (67% badanych).

II. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w powiecie w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne w zakresie ich podejścia do rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji.

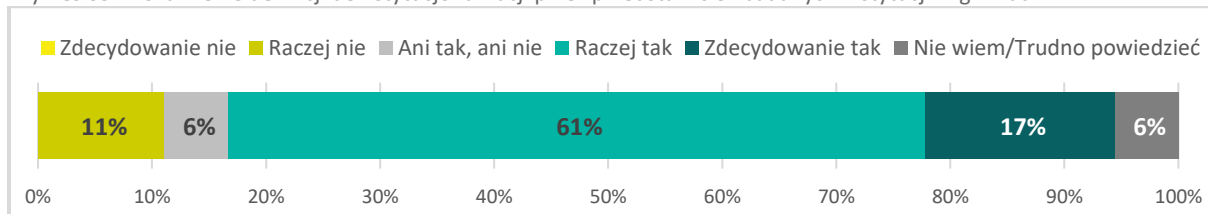
Wykres 62. Wiedza przedstawicieli badanych instytucji w gminach o rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Przeważająca większość przedstawicieli badanych instytucji (72% ankietowanych) w gminach powiatu ma wiedzę o rozwoju środowiskowych usług społecznych określaną pojęciem deinstytucjonalizacji.

Wykres 63. Zrozumienie definicji deinstytucjonalizacji przez przedstawicieli badanych instytucji w gminach.

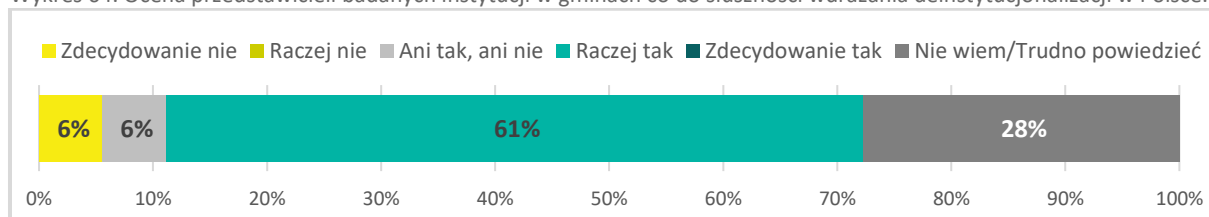

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Deinstytucjonalizacja praktyk pomocowych to proces przechodzenia od organizowania wsparcia opartego na rozwiązaniach zakładowych, w których kluczową rolę odgrywają placówki całodobowe długookresowego pobytu, do organizowania wsparcia w sposób środowiskowy, z wykorzystaniem infrastruktury usług społecznych i innych zasobów społeczności lokalnych

(M. Rymsha, 2022). Ta definicja jest zrozumiała dla zdecydowanej większości (78% ankietowanych) respondentów.

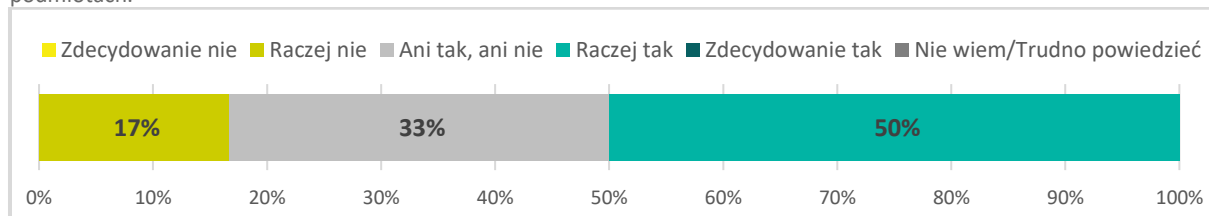
Wykres 64. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do słuszności wdrażania deinstytucjonalizacji w Polsce.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdecydowana większość (61% ankietowanych) przedstawicieli badanych instytucji podziela zdanie, że rozwój środowiskowych usług społecznych, czyli deinstytucjonalizacja jest słusznym kierunkiem rozwoju polityki społecznej w Polsce.

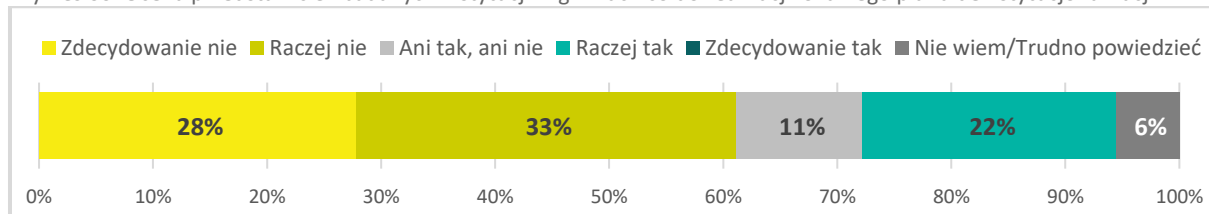
Wykres 65. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do potrzeby działań deinstytucjonalizacji w tych podmiotach.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Połowa przedstawicieli badanych instytucji (50% ankietowanych) przyznaje, że ich podopieczni i personel wyrażali potrzebę rozwoju środowiskowych usług społecznych w tych podmiotach.

Wykres 66. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do realizacji lokalnego planu deinstytucjonalizacji.

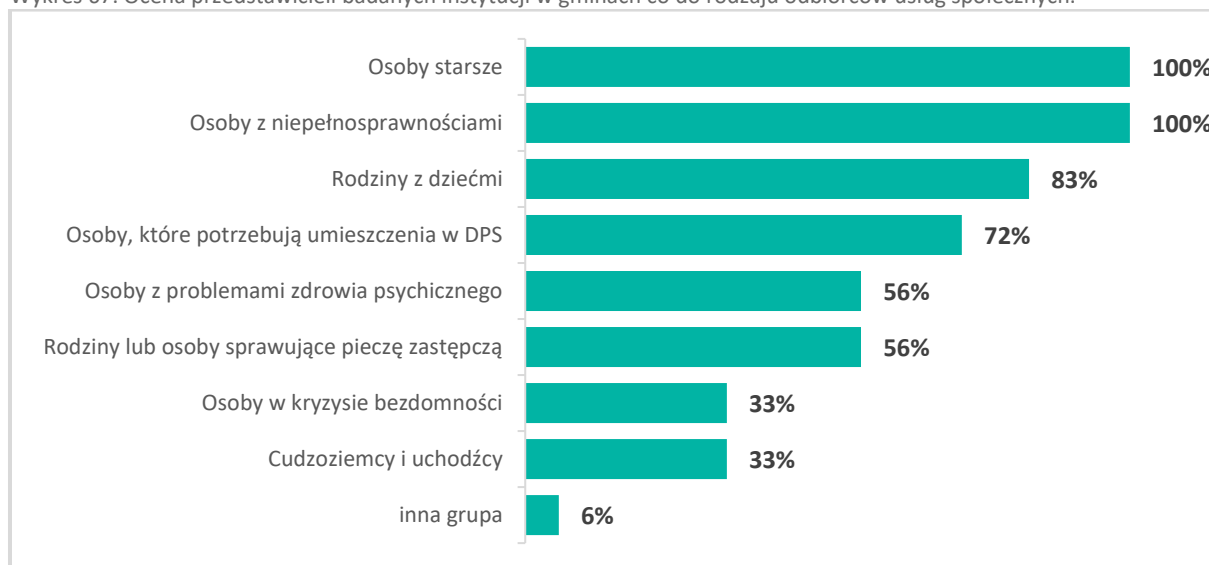
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W 22% instytucji zlokalizowanych w powiecie jest realizowany lokalny plan deinstytucjonalizacji usług społecznych.

III. Analiza usług społecznych prowadzonych dla poszczególnych grup beneficjentów w badanych instytucjach, ich problemy w rozwoju i gotowości do świadczenia usług społecznych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne dla poszczególnych grup beneficjentów, a także problemy w rozwoju i gotowości podmiotów do rozwoju tych usług.

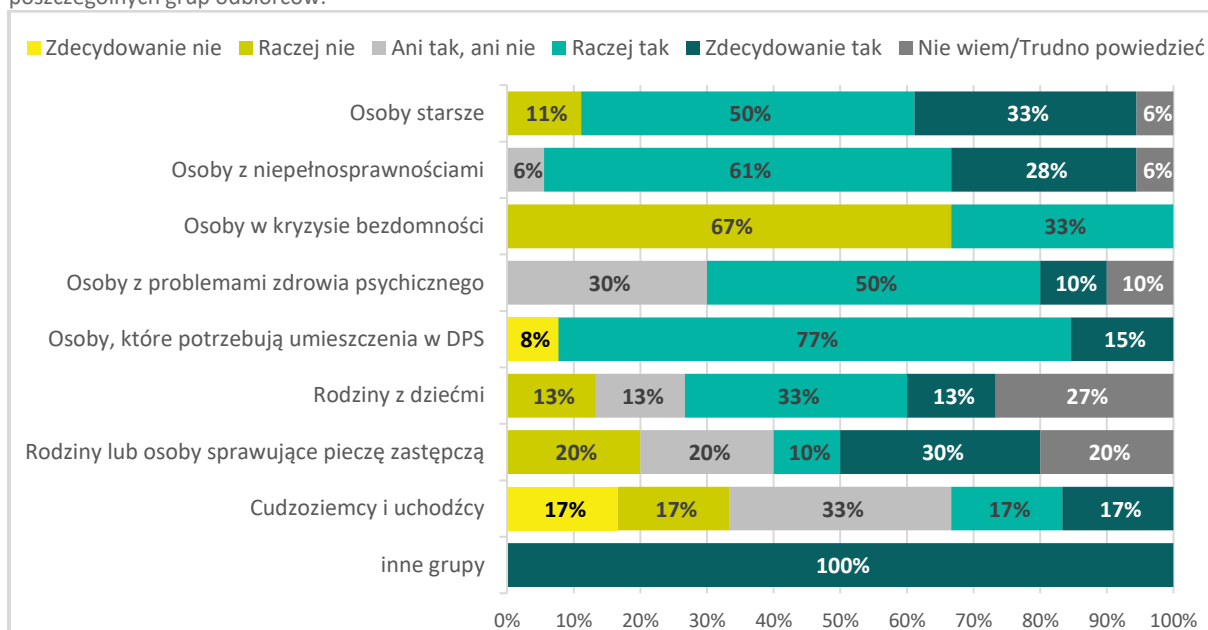
Wykres 67. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do rodzaju odbiorców usług społecznych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Badane instytucje świadczą usługi społeczne głównie dla następujących grup: osób starszych, osób z niepełnosprawnościami, a także rodzin z dziećmi oraz osób, które potrzebują umieszczenia w DPS.

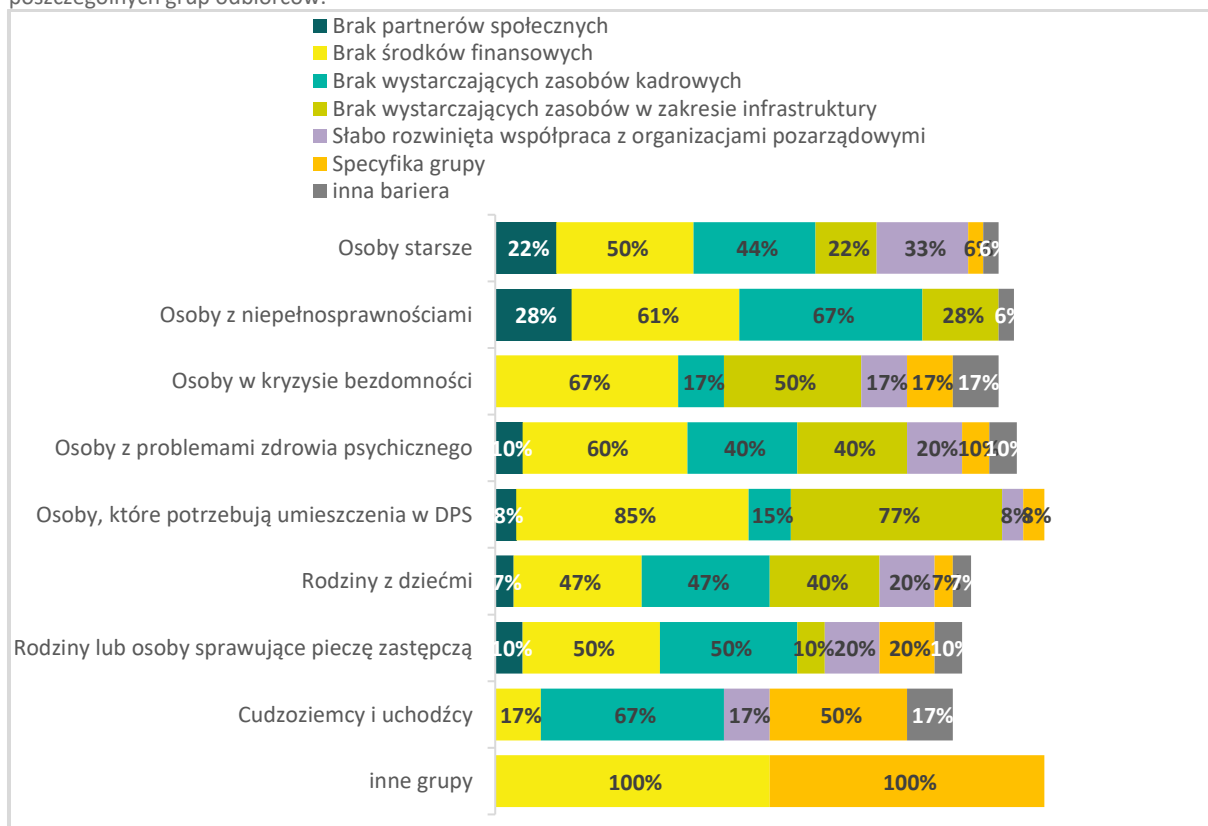
Wykres 68. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do pożądanego kierunku rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem pracowników badanych instytucji przede wszystkim pożądanym jest w nich rozwój usług społecznych dla następujących grup odbiorców: osób z niepełnosprawnościami, osób starszych, rodzin z dziećmi, rodzin lub osób sprawujących pieczę zastępczą oraz innych grup. (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

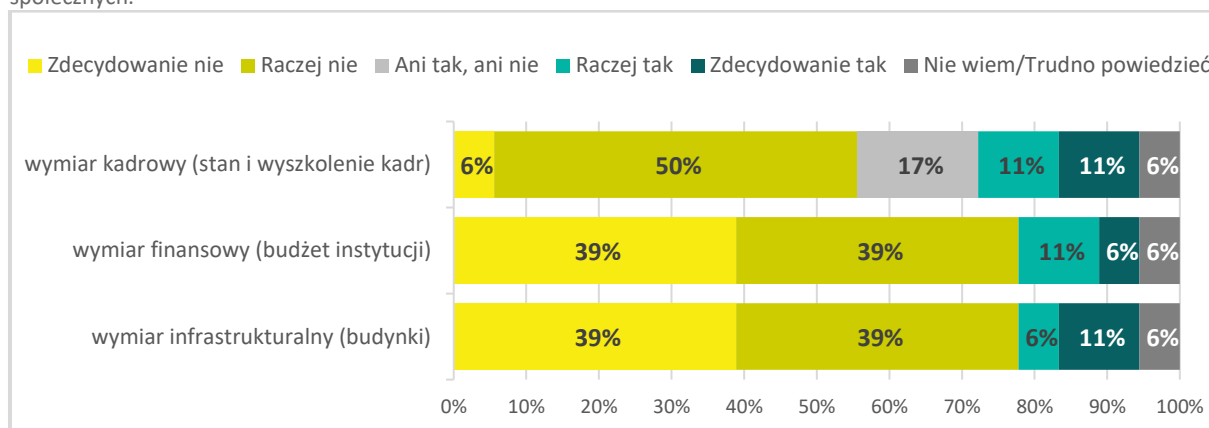
Wykres 69. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do barier w rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Główne bariery w rozwoju usług społecznych zgłaszane przez przedstawicieli badanych instytucji w stosunku do poszczególnych grup odbiorców w powiecie sokołowskim to: brak środków finansowych, brak wystarczających zasobów kadrowych, brak wystarczających zasobów w zakresie infrastruktury oraz specyfika grupy (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Wykres 70. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do gotowości tych podmiotów do rozwoju usług społecznych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

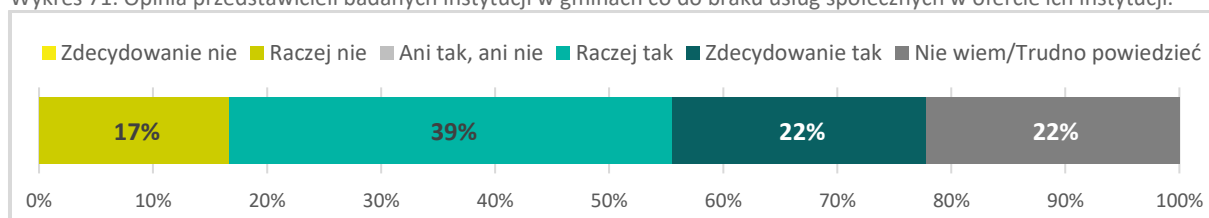
Instytucje zgłaszają umiarkowaną gotowość do rozwoju usług społecznych biorąc pod uwagę następujące wymiary:

- wymiar kadrowy (stan i wykształcenie kadr) – 22% gotowe do 56% niegotowe
- wymiar finansowy (budżet instytucji) – 17% gotowe do 78% niegotowe
- wymiar infrastrukturalny (budynki) – 17% gotowe do 78% niegotowe.

IV. Opinie przedstawicieli badanych instytucji w powiecie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli badanych instytucji w powiecie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.

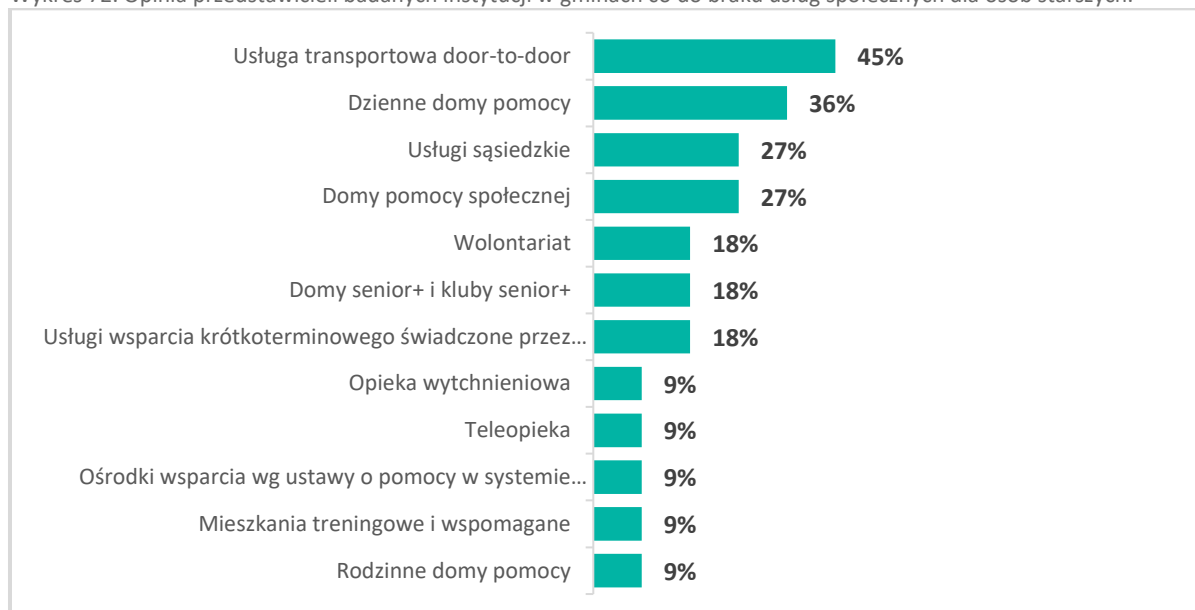
Wykres 71. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem większości (61%) przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje jeszcze jakichś usług, aby lepiej odpowiadać na potrzeby klientów.

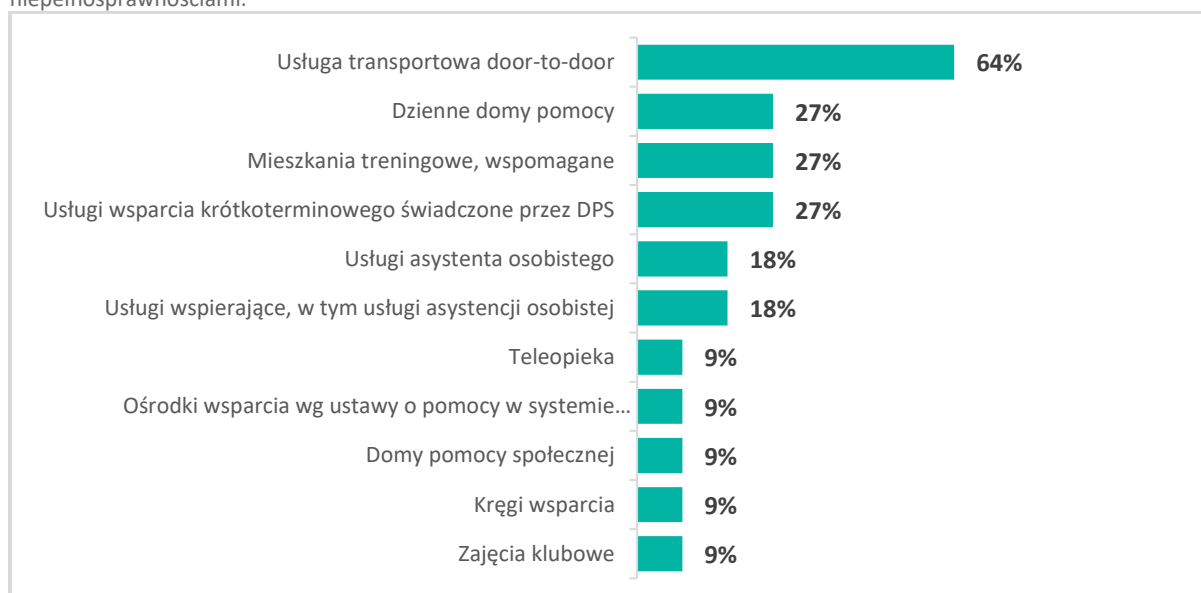
Wykres 72. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla osób starszych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób starszych w postaci: usługi transportowej door-to-door a także dziennych domów pomocy, usług sąsiedzkich, domów pomocy społecznej. Wskazywano też na braki w zakresie wolontariatu, domów senior+ i klubów senior+ oraz usług wsparcia krótkoterminowego świadczonych przez DPS.

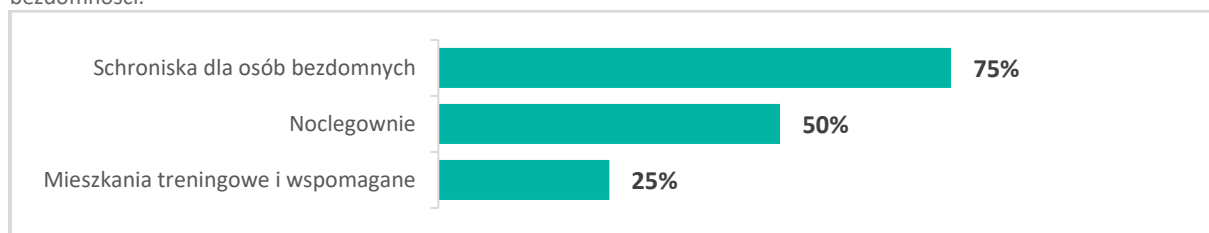
Wykres 73. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami w postaci: usługi transportowej door-to door, dziennych domów pomocy, mieszkań treningowych i wspomaganych, usług wsparcia krótkoterminowego świadczonych przez DPS a także usługi asystenta osobistego oraz usług wspierających w tym usługi asystencji osobistej.

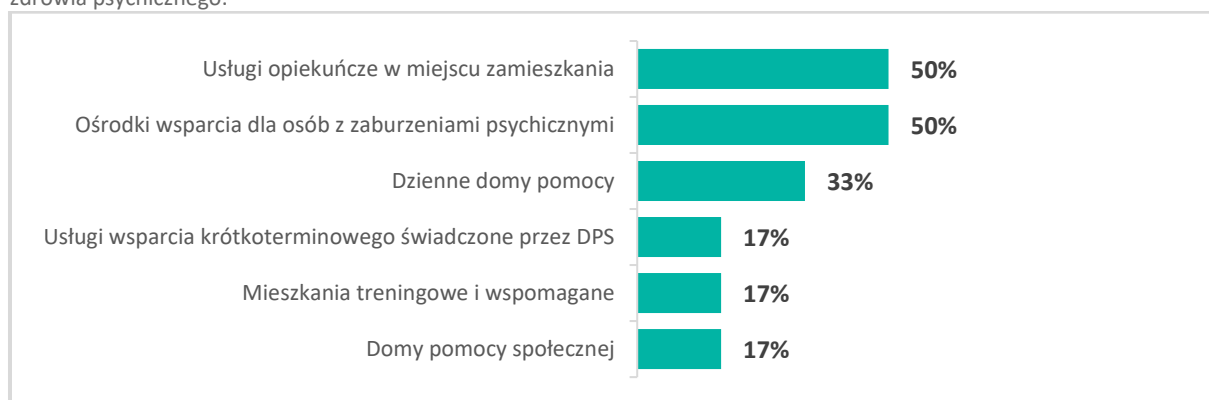
Wykres 74. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności w postaci: schronisk dla osób bezdomnych, noclegowni oraz mieszkań treningowych i wspomaganych.

Wykres 75. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w postaci: usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz dziennych domów pomocy.

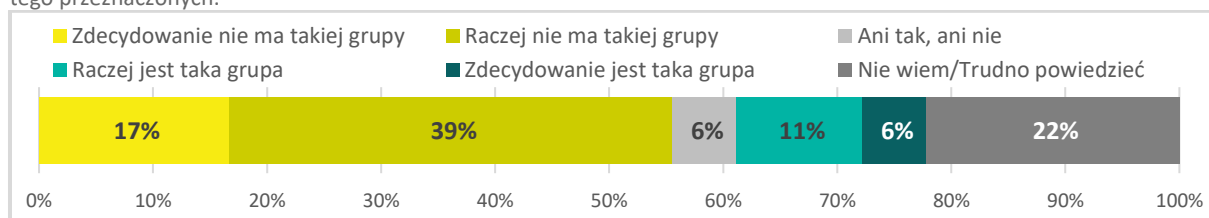
Wykres 76. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla rodzin z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla rodzin z dziećmi w postaci: prowadzenia placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienia w nich miejsc dla dzieci, rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, dostępu do specjalistycznego poradnictwa, warsztatów, terapii i innych działań wzmacniających rodzinę i podnoszących kompetencje rodzicielskie a także organizowania szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających (zawieranie umów)

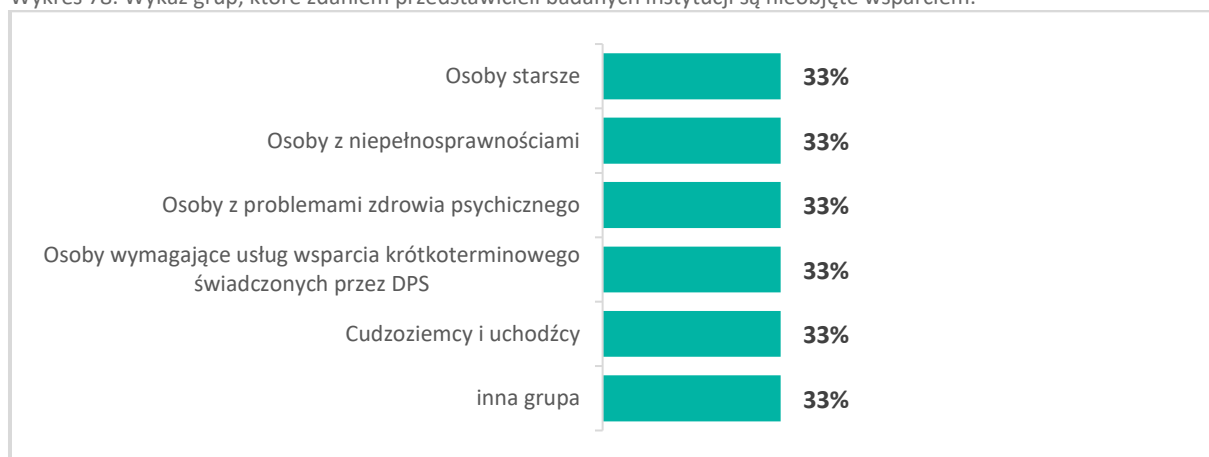
Wykres 77. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do grupy społecznej nie objętej wsparciem instytucji do tego przeznaczonych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pracownicy przebadanych instytucji w większości (56% ankietowanych) nie wskazują, że jakaś grupa społeczna nie jest objęta wsparciem instytucji do tego przeznaczonych.

Wykres 78. Wykaz grup, które zdaniem przedstawicieli badanych instytucji są nieobjęte wsparciem.

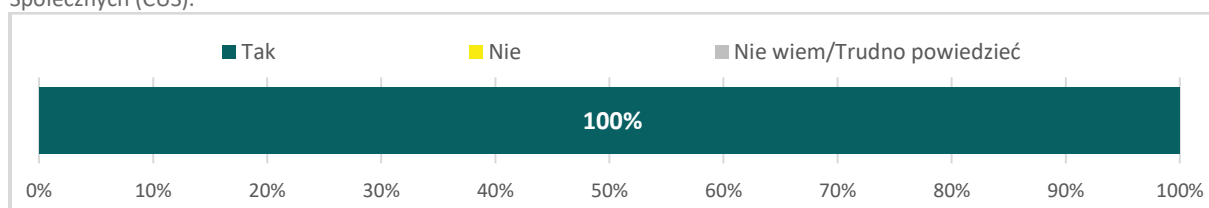
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Grupy społeczne nie objęte wsparciem instytucji gmin powiatu to: osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, osoby z problemami zdrowia psychicznego, osoby wymagające usług wsparcia krótkoterminowego świadczonych przez DPS, cudzoziemcy i uchodźcy oraz inna grupa.

V. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS)

Poniżej prezentujemy opinię przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS) na terenie powiatu sokołowskiego.

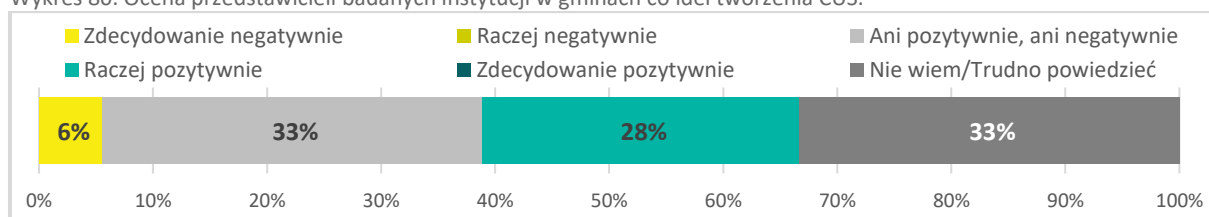
Wykres 79. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do znajomości idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS).

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji w powiecie sokołowskim słyszeli o idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS).

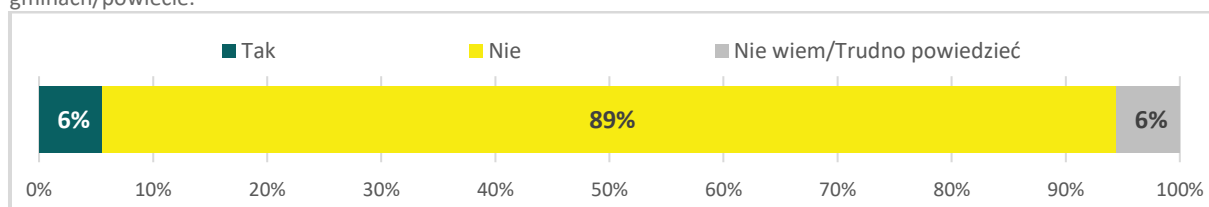
Wykres 80. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do idei tworzenia CUS.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Centrum Usług Społecznych to jednostka organizacyjna gminy utworzona dla jednej lub co najmniej dwóch gmin w celu zaspokajania potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie określonych usług społecznych oraz koordynacji tych usług, zgodnie z Art. 9. ustawy o realizowaniu usług społecznych przez Centrum Usług Społecznych. Przedstawiciele badanych instytucji raczej pozytywnie (28%) oceniają ideę tworzenia Centrum Usług Społecznych.

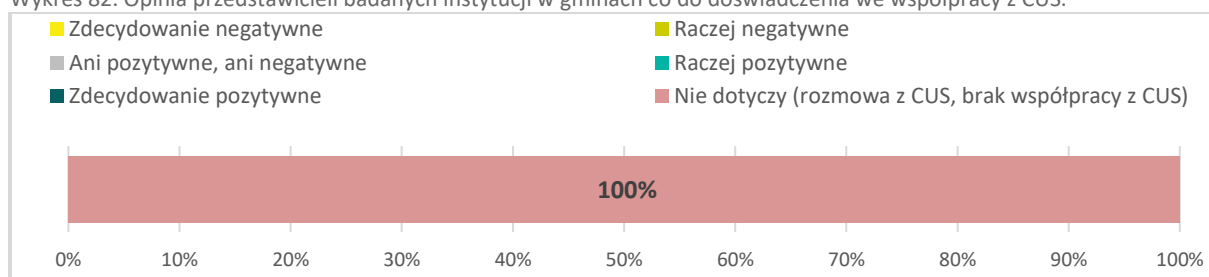
Wykres 81. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do wiedzy na temat funkcjonowania CUS w ich gminach/powiecie.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdecydowana większość (89% ankietowanych) przedstawicieli badanych instytucji przyznała, że w ich gminach lub powiecie nie funkcjonuje CUS.

Wykres 82. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do doświadczenia we współpracy z CUS.

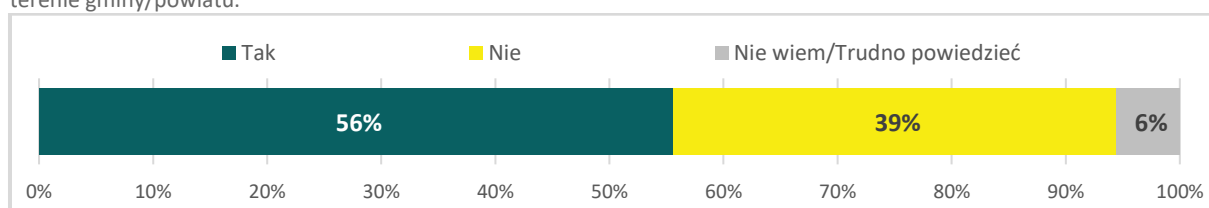
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Przedstawiciele badanych instytucji w powiecie nie ocenili doświadczenia we współpracy z CUS ze względu na brak takich kontaktów.

VI. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie powiatu

Poniżej prezentujemy opinię przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gmin powiatu sokołowskiego.

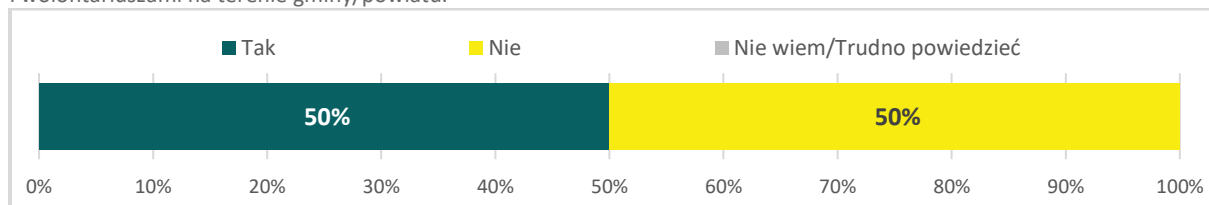
Wykres 83. Opinia przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO-sów) na terenie gminy/powiatu.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ponad połowa (56% ankietowanych) przedstawicieli badanych instytucji przyznała, że w ich gminach lub powiecie działają organizacje pozarządowe.

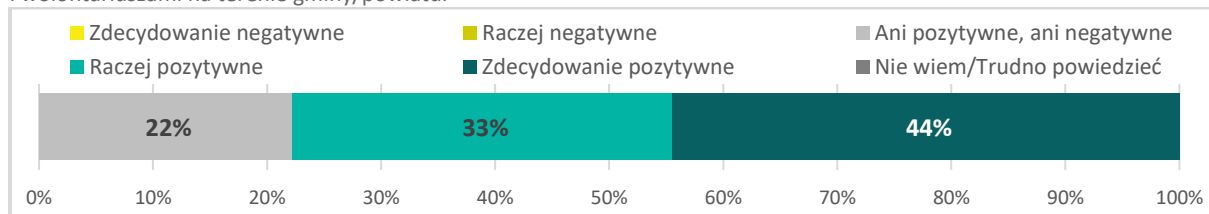
Wykres 84. Doświadczenie przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Połowa (50% ankietowanych) przedstawicieli badanych instytucji, którzy mają świadomość działania na ich terenie organizacji pozarządowych, deklaruje doświadczenie współpracy z wolontariuszami lub organizacjami pozarządowymi.

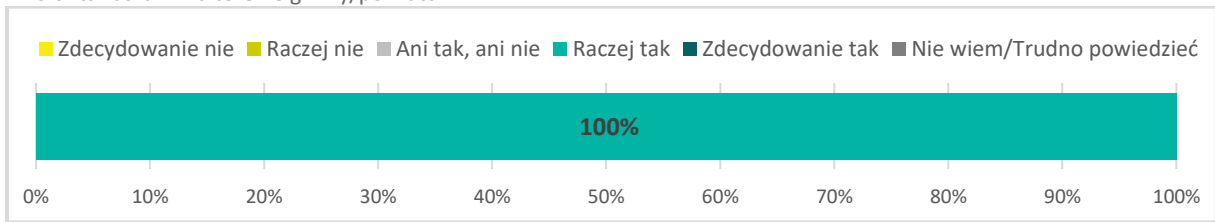
Wykres 85. Ocena doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu są pozytywne (77% ankietowanych).

Wykres 86. Zainteresowanie przedstawicieli badanych instytucji do nawiązania współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Instytucje, które nie mają doświadczenia współpracy z wolontariuszami lub organizacjami pozarządowymi byłyby zainteresowane nawiązaniem współpracy z nimi (100% badanych).

SPIS TABEL

Tabela 1. Sytuacja demograficzna w powiecie sokołowskim w 2023 r.	18
Tabela 2. Sytuacja gospodarcza w powiecie sokołowskim w 2023 r.	19
Tabela 3. Kapitał społeczny w powiecie sokołowskim w 2023 r.	19
Tabela 4. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej na terenie powiatu sokołowskiego.....	20
Tabela 5. Podmioty ekonomii społecznej na terenie powiatu sokołowskiego	21
Tabela 6. Organizacje pozarządowe na terenie powiatu sokołowskiego według rodzaju prowadzonej działalności	22
Tabela 7. Podmioty niepomocowe na terenie powiatu sokołowskiego	23
Tabela 8. Osoby korzystające z pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej w powiecie sokołowskim w 2023 roku	25
Tabela 9. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej w powiecie sokołowskim w 2023 roku w podziale na wiek i płeć	25
Tabela 10. Powody przyznawania pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej w powiecie sokołowskim w 2023 roku.....	25
Tabela 11. Osoby korzystające z pomocy społecznej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w powiecie sokołowskim 2023 roku.....	26
Tabela 12. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w 2023 roku w podziale na wiek i płeć	27
Tabela 13. Pomoc dla cudzoziemców w powiecie sokołowskim w 2023 r	31

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem płci respondentów.	33
Wykres 2. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wieku respondentów.	33
Wykres 3. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wykształcenia respondentów.....	33
Wykres 4. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów.....	33
Wykres 5. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji materialnej respondentów.	34
Wykres 6. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem stopnia zadowolenia zamieszkiwania na terenie gminy przez respondentów.	34
Wykres 7. Odsetek osób starszych wśród rodziny lub znajomych w ocenie badanych.	34
Wykres 8. Ocena wsparcia osób starszych przez gminę.	35
Wykres 9. Opinia badanych mieszkańców o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób starszych.	35
Wykres 10. Ocena badanych dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób starszych.	35
Wykres 11. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób starszych.....	36
Wykres 12. Korzystanie z usług społecznych przez osoby starsze.	36
Wykres 13. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób starszych.....	37
Wykres 14. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby starsze.	37
Wykres 15. Brakujące w gminach usługi społeczne dla osób starszych.	37
Wykres 16. Odsetek osób z niepełnosprawnościami wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.	38
Wykres 17. Ocena wsparcia osób z niepełnosprawnościami przez gminę.	38
Wykres 18. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób z niepełnosprawnościami.....	39
Wykres 19. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami. ...	39
Wykres 20. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami.....	39
Wykres 21. Korzystanie z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami.....	40
Wykres 22. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami.	40
Wykres 23. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami.	41
Wykres 24. Brakujące w gminach usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami.	41
Wykres 25. Odsetek osób w kryzysie bezdomności wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.	42
Wykres 26. Ocena wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminę.....	42
Wykres 27. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie bezdomności.....	43
Wykres 28. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.	43
Wykres 29. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności.....	43
Wykres 30. Korzystanie z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności.....	44
Wykres 31. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.....	44
Wykres 32. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności.....	44
Wykres 33. Brakujące w gminach usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności.	45
Wykres 34. Odsetek osób w kryzysie zdrowia psychicznego wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.	45

Wykres 35. Ocena wspierania osób w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę.	46
Wykres 36. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminach.	46
Wykres 37. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.....	46
Wykres 38. Potrzeba usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego w gminach. ...	47
Wykres 39. Korzystanie z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	47
Wykres 40. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.	48
Wykres 41. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	48
Wykres 42. Brakujące w gminach usługi społeczne dla osób z problemami zdrowia psychicznego.	48
Wykres 43. Odsetek rodzin zamieszkujących z dziećmi na terenie gminy.....	49
Wykres 44. Ocena wspierania rodzin z dziećmi przez gminę.	49
Wykres 45. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla rodzin z dziećmi.	50
Wykres 46. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla rodzin z dziećmi.	50
Wykres 47. Potrzeba usług społecznych dla rodzin z dziećmi.	50
Wykres 48. Korzystanie z usług społecznych przez rodziny z dziećmi.	51
Wykres 49. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla rodzin z dziećmi.	51
Wykres 50. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez rodziny z dziećmi.	52
Wykres 51. Brakujące w gminach usługi społeczne dla rodzin z dziećmi.	52
Wykres 52. Dostępne i wykorzystywane usługi niepomocowe.	53
Wykres 53. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla osób, które potrzebują pomocy DPS.	54
Wykres 54. Potrzeba zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla rodzin lub osób sprawujących pieczę zastępczą nad dziećmi.....	54
Wykres 55. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla cudzoziemców i uchodźców.....	55
Wykres 56. Płeć uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	56
Wykres 57. Wiek uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	57
Wykres 58. Stanowisko uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	57
Wykres 59. Staż pracy uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	57
Wykres 60. Podmiot prowadzący dla instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli realizujących usługi społeczne.....	57
Wykres 61. Nazwa instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne.....	58
Wykres 62. Wiedza przedstawicieli badanych instytucji w gminach o rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji.	58
Wykres 63. Zrozumienie definicji deinstytucjonalizacji przez przedstawicieli badanych instytucji w gminach.	58
Wykres 64. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do słuszności wdrażania deinstytucjonalizacji w Polsce.	59

Wykres 65. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do potrzeby działań deinstytucjonalizacji w tych podmiotach.	59
Wykres 66. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do realizacji lokalnego planu deinstytucjonalizacji.	59
Wykres 67. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do rodzaju odbiorców usług społecznych.	60
Wykres 68. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do pożądanego kierunku rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców.	61
Wykres 69. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do barier w rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców.....	61
Wykres 70. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do gotowości tych podmiotów do rozwoju usług społecznych.	62
Wykres 71. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.....	62
Wykres 72. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla osób starszych.....	63
Wykres 73. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami.....	63
Wykres 74. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.....	64
Wykres 75. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.	64
Wykres 76. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla rodzin z dziećmi.	64
Wykres 77. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do grupy społecznej nie objętej wsparciem instytucji do tego przeznaczonych.	65
Wykres 78. Wykaz grup, które zdaniem przedstawicieli badanych instytucji są nieobjęte wsparciem.	65
Wykres 79. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do znajomości idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS).	66
Wykres 80. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do idei tworzenia CUS.....	66
Wykres 81. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do wiedzy na temat funkcjonowania CUS w ich gminach/powiecie.....	66
Wykres 82. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do doświadczenia we współpracy z CUS.....	66
Wykres 83. Opinia przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO-sów) na terenie gminy/powiatu.	67
Wykres 84. Doświadczenie przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.	67
Wykres 85. Ocena doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.....	67
Wykres 86. Zainteresowanie przedstawicieli badanych instytucji do nawiązania współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.....	68